

Sähköasennusalan kannattavuus selvitys 2021

Alma Talent toteuttaa Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton kannattavuustutkimuksen tänä vuonna viidentettä kertaa. Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton jäsenyrityksistä on tehty kannattavuustutkimuksia jo vuosikymmeniä. Kannattavuustutkimuksessa selvitetään STUL ry:n jäsenyritysten kannattavuuden ja taloudellisen aseman kehitystä.

Sähköasennusalan kannattavuustutkimus perustuu Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton jäsenyritysten uusimpiin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2021 koskeneessa tutkimuksessa käsiteltiin 781 yritystä, joiden yksinomaisena tai pääasiallisena toimialana oli sähköasennus. Tutkittavien yritysten tilinpäätöstiedot on tallennettu Alma Talentin tilinpäätöstietokantaan yritysten virallisista tilinpäätöksistä, jotka on saatu joko suoraan tutkimukseen osallistuneilta yrityksiltä tai Kaupparekisteristä 30.6.2021 mennessä. Tilinpäätöstiedot on oikaistu Yritystutkimus ry:n ohjeistuksen mukaisesti vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

Katsauksen lopussa Luvussa 10 on esitetty tunnuslukujen laskentakaavoja ja tulkintaohjeita. Niiden avulla tunnusluvut kertovat lukijalle enemmän informaatiota ja samalla tulkinta helpottuu.

Tutkimuksen on laatinut tilinpäätösanalyytikko Joshua Ervaala yhdessä yritysanalyytikko Tommi Huotarin kanssa. Tilinpäätösten analysointia tutkimusta varten ovat tehneet lisäksi tilinpäätösanalytikot Enni Lunkka, Hannu Penttinen, Jere Pankka ja Viola Valtonen.

Alma Talent on yksi maan johtavista tietopalvelujen tarjoajista. Palveluidemme avulla asiakkaamme voivat parantaa kilpailukykyään reagoimalla nopeasti toimintaympäristön muutoksiin ja välttää riskejä käyttämällä päätöksenteon pohjana luotettavaa ja virallista informaatiota.

<https://www.almatalent.fi/tietopalvelut>

tietopalvelut@almatalent.fi

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen	3
3	Toiminnan laajuus ja tehokkuus.....	5
3.1	Liikevaihto.....	5
3.2	Henkilöstö	6
3.2.1	Liikevaihto henkilöä kohden	6
3.2.2	Jalostusarvo henkilöä kohden	8
3.2.3	Henkilöstökulut henkilöä kohden	8
4	Kannattavuus.....	9
4.1	Kannattavuuden kehitys.....	9
4.2	Rahoitustulos ja nettotulos	11
4.3	Sijoitetun pääoman tuotto	13
5	Taloudellinen asema.....	15
5.1	Taloudellisen aseman kehitys.....	15
5.2	Vakavaraisuus	15
5.3	Maksuvalmius	17
6	Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella	22
6.1	Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella	23
6.2	Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella	24
6.3	Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella	25
7	Tulokset alueittain	26
8	Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne.....	30
8.1	Kustannusrakenne	30
8.2	Taserakenne	31
9	Yhteenveto.....	33
10	Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta.....	35

Liite 1 Toimialatilasto: Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

1 Johdanto

Pandemiasta toipuminen on ollut odotettua nopeampaa

Keskimääräisen sähköasennusalan yrityksen liikevaihdon kasvu on ollut huomattavasti koko talouden kasvua nopeampaa viime vuosien aikana. Sama trendi jatkui myöskin vuonna 2021. Suomen talous vuonna 2021 kasvoi 3,5 prosenttia¹. Sähköasennusalan yritykset kasvattivat liikevaihtoaan keskimäärin 6,9 prosentilla. Edellisvuoteen verrattuna toimialan kasvu nousi merkittävästi, jolloin keskimääräinen toimialan yritys kasvoi 1,1 prosentilla.

Vallitsevasta markkinatilanteesta huolimatta nopeimmin kasvava neljännes toimialan yrityksistä on pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa vähintään 28 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Samanaikaisesti kuitenkin heikoiten kasvavan neljänneksen liikevaihto on supistunut vähintään 10 prosenttia. Eri kokoluokittain tarkasteltuna kasvu on ollut epätasaista, pienten alle puoli miljoonaa euroa vaihtavien yritysten keskimääräinen kasvu oli 4 prosenttia ja 1–5 miljoonaa euroa vaihtavien kasvu 10,6 prosenttia edellisvuodesta. Muiden kokoluokkien kasvu oli vuonna 2021 parantunut merkittävästi edellisvuoteen verrattuna.

Toiminnan tehokkuus on ollut viimevuosien tapaan kasvussa myöskin vuonna 2021. Keskimääräinen liikevaihto per henkilö saavutti 192 tuhannen euron tason ollen koko tutkimusjakson 2012–2021 korkeimmalla tasolla. Jalostusarvo per henkilö on ollut tutkimusjaksolla loivassa kasvussa saavuttaen vuonna 2021 tutkimusjakson korkeimman tason 63 tuhatta euroa. Toiminnan tehokkuuden kasvun myötä myöskin henkilöstökulut ovat olleet lievässä nousussa. Vuonna 2021 sähköasennusalan työntekijän palkkoihin ja henkilösivukuluihin käytettiin keskimäärin 52 tuhatta euroa per henkilö. Niin toiminnan tehokkuus, kuin keskimääräiset henkilöstökulutkin kasvavat siirryttäessä pienemmistä yrityksistä suurempiin. Tehokkuus on ollut läpi tutkimusjakson parempaa liikevaihdoltaan isommissa yrityksissä. Vuonna 2021 liikevaihto per henkilö on yli 10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä ollut yli kaksinkertainen suhteessa alle puoli miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin henkilöstökulujenkin ollessa noin 1,5 kertaiset.

Kannattavuuden kehitys pysähtyi

Kannattavuuden keskimääräinen taso on ollut toimialalla hyvällä tasolla. Keskimääräisen yrityksen käyttökate on ollut tasainen vuodesta 2015 lähtien kasvaen vuoteen 2021 mennessä reilusta kuudesta prosentista jo seitsemään prosenttiin.

Vuonna 2021 kannattavuus ei parantunut edellisvuodesta aiempien vuosien tapaan vaan laski 0,5 prosentilla. Niin rahoitustulosprosentti, käyttökateprosentti kuin myös nettotulosprosenttikin laskivat 0,5 prosenttiyksikön sisällä suhteessa edellisvuoteen. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti sen sijaan jatkoi laskua 1,5 prosenttiyksiköllä. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna kannattavuus on kuitenkin ollut keskimäärin erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan ja vuonna 2021 se on ollut sitä jopa 51,7 prosentilla yrityksistä. Huomat-

¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Kansantalouden tilinpito [verkkojulkaisu]. ISSN=1795-8881. 2021. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 20.7.2022]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vtp/2021/vtp_2021_2022-03-15_tie_001_fi.html

tavaa on, että hyvä kannattavuus painottuu pitkälti erityisesti 1–10 miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin, kun sitä sekä pienemmillä että suuremmilla yhtiöillä kannattavuus on ollut jonkin verran alhaisemmalla tasolla.

Maksuvalmius ja vakavaraisuus pysyneet hyvällä tasolla

Yritysten keskimääräinen vakavaraisuus omavaraisuusasteella mitattuna on kasvanut tarkastelujaksolla. Vaikka omavaraisuusaste on ollut koko tarkastelujakson keskimäärin hyvällä tasolla, on se jatkanut viime vuosina positiivista kehitystään ja ollut keskimäärin jo erinomaisella tasolla vuosina 2018–2021. Tyypillisesti suuremmilla yrityksillä omavaraisuusaste on pieniä verrokkeja matalampi, ja tämä on havaittavissa myös sähköasennusalalla läpi tarkastelujakson.

Maksuvalmius on ollut keskimäärin erinomaisella tasolla. Quick ratiolla mitattuna maksuvalmius on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin 1,8, joka kertoo rahoitusomaisuuden kattavan lyhytaikaiset vastuut 1,8 kertaisesti. Vuosina 2020 ja 2021 quick ratio on pysynyt samalla tasolla.

Ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoaikojen kehitys on ollut vahvasti sidoksissa toisiinsa. Kiertoajat olivat vuonna 2021 37 päivää. Tutkituilla yrityksillä myyntisaamisten kiertoaika on kasvanut päivällä, ja ostovelkojen kasvanut kahdella päivällä vuonna 2021. Keskimäärin myyntisaamisten kiertoaika on sama kuin ostovelkojen kiertoaika, jolloin yritysten saamiset ovat tuloutuneet aivan yhtä nopeasti kuin ostovelat tulevat maksettua.

2 Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen

Tutkimuksessa on käytetty vuoden 2021 osalta 781 osakeyhtiön tilinpäätöstietoja. Tutkimusjoukko koostuu STUL ry:n jäsenistöstä. Tilinpäätöstietoja on saatu suoraan jäsenyrityksiltä sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta. Yritysten tilinpäätökset on oikaistu yleisten tutkimusperiaatteiden mukaisesti. Omistajan palkkakorjausta ei ole tehty, vaikka omistaja olisi nostanut palkkansa kokonaan tai osittain osinkoina tai yksityistuottoina.

Tutkimusraportissa sähköasennusalan yritysten tulokset on esitetty kaikkia yrityksiä kuvaavan mediaanin lisäksi jaettuna pienempiin osajoukkoihin sekä kokoluokan että sijainnin mukaan. Kullekin osajoukolle on laskettu sitä kuvaava mediaaniarvo tarkasteltavasta tunnusluvusta.

Taulukko 2-1 Tutkimusaineiston yritysten lukumäärä

Yritysten lukumäärä	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Osakeyhtiöt	507	650	711	778	819	861	928	981	781
Yritysten liikevaihdon mukaan									
<0,5 M€	157	247	292	322	349	370	401	452	350
0,5-1,0 M€	96	125	129	135	129	128	142	142	123
1,0-5,0 M€	181	197	203	228	236	259	275	260	200
5,0-10,0 M€	30	27	30	32	36	42	38	53	36
>10,0 M€	41	49	52	55	64	61	69	69	66
Alueen mukaan									
Uusimaa	161	212	234	252	271	288	313	325	270
Lounais-Suomi	129	171	188	206	219	234	253	269	213
Itäinen Suomi	103	123	132	144	146	151	160	163	118
Läntinen Suomi	65	76	84	95	98	101	109	117	91
Pohjois-Suomi	47	63	68	75	80	86	90	102	83

Raportin taulukoissa on esitetty tutkimustulokset osakeyhtiöistä. Henkilöyhtiöt on jätetty raportissa tarkastelun ulkopuolelle tietojen vähäisen saatavuuden johdosta. Kokonaisuudessaan tarkastelujoukko on kasvanut edellisvuodesta, millä on positiivinen vaikutus tutkimustulosten tarkkuuteen. Yleisesti mediaani toimii keskilukuna sitä paremmin, mitä suurempi havaintomäärä on kyseessä.

Liikevaihtoluokkiin yritykset on luokiteltu sen mukaan, mikä yrityksen liikevaihto kunakin vuonna on ollut. Näin ollen tietty yritys voi kuulua eri luokkaan eri vuosina. Tutkimustuloksia tulkittaessa on otettava huomioon, että kaikista yrityksistä ei ole ollut käytettävissä tilinpäätöstietoja koko tarkastelujaksolta ja tästä syystä yritysjoukot eri vuosina eroavat toisistaan. Tästä aiheutuvaa mahdollista lievää epätasaisuutta tarkasteltaessa joidenkin tunnuslukujen kehitystä usean vuoden aikavälillä ei pidetä tutkimusjoukon suuren koon takia merkittävänä.

Aineistosta on laskettu mediaanit sekä ylä- ja alakvartiilit. Mediaani on suuruusjärjestykseen asetetun aineiston keskimäinen arvo. Aineistosta 50 % on siten mediaania suurempia ja

50 % mediaania pienempiä. Mediaani usein kuvaa aineiston keskimääräistä arvoa paremmin kuin aritmeettinen keskiarvo. Yläkvartiili on arvo, jota suurempia on 25 % aineistosta ja alakvartiili vastaavasti arvo, jota pienempiä on 25 % aineistosta.

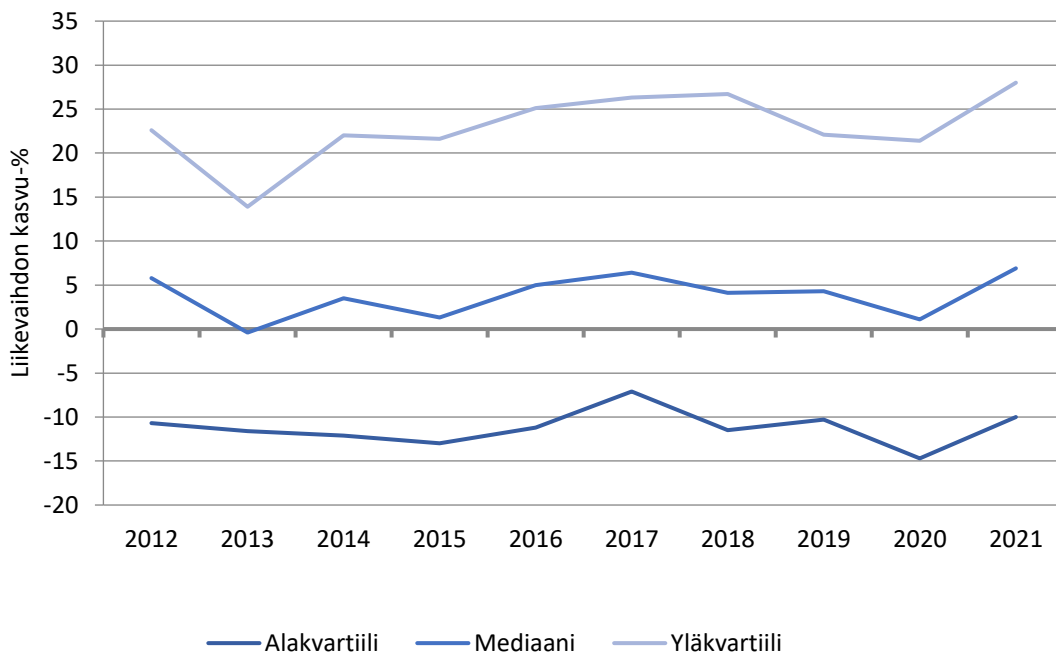
3 Toiminnan laajuus ja tehokkuus

Taulukko 3-1 Yritysten toiminnan laajuus, mediaanit

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	1,3	5,0	6,4	4,1	4,1	1,1	6,9	4,1
Liikevaihdon kasvu-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	-1,1	-1,3	2,9	1,9	1,4	-2,2	4,0	0,8
0,5-1,0 M€	0,7	3,3	2,4	4,9	1,3	0,8	9,1	3,2
1,0-5,0 M€	3,3	11,4	11,9	7,8	5,9	4,4	10,6	7,9
5,0-10,0 M€	13,3	9,1	17,3	2,3	9,0	3,1	13,2	9,6
>10,0 M€	1,0	7,2	6,3	2,5	7,6	1,0	5,0	4,4

3.1 Liikevaihto

Kuva 3-1 Yritysten liikevaihdon kasvu-%

Toimialalla kasvu on jatkunut aiempien vuosien tapaan, mutta kasvutahti on hidastunut vuoden 2017 jälkeen. Kuitenkin vuonna 2021 toimialan kasvu palasi vuoden 2017 tasolle. Kannattavuustutkimuksessa tarkasteltujen yritysten liikevaihdon mediaani vuonna 2021 oli 599 tuhatta euroa. Liikevaihdon kasvun mediaani oli 6,9 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 1,1 prosenttia. Vuonna 2021 61,1 prosentilla yrityksistä liikevaihto kasvoi, kun edellisvuonna vastaava luku oli 53. Vuosina 2013–2017 liikevaihdon kasvu on kokonaisuutena ollut kiihtymistrendissä niin ala- ja yläkvartiili, kuin mediaaninkin osalta. Kasvu on kuitenkin hidastunut sen jälkeen ollen vuonna 2020 keskimäärin vuoden 2015 tasolla. Vuonna 2021 mediaani ja yläkvartiili ylsivät tarkasteluajan korkeimmalle tasolle.

Liikevaihdon kasvu on vaihdellut eri kokoluokkien välillä vuosittain. Keskimäärin kasvu on ollut vahvinta 5–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä. Vuonna 2021 kasvu on noussut kaikissa liikevaihtoluokissa, mutta 1–5 miljoonaa euroa vaihtavat yritykset ovat kuitenkin tästäkin huolimatta pystyneet kasvattamaan liikevaihtoaan merkittävästi saavuttaen keskimäärin 7,9 prosentin kasvun. Pienimpien, alle puoli miljoonaa euroa vaihtavien yritysten liikevaihto on noussut selvästi vuonna 2021. Alle puolen miljoonan liikevaihdon yrityksillä kasvu on ollut vuosittain muita yritysjoukkoja heikompaa läpi koko tarkastelujakson 2015–2021. Kasvun kannalta kaikissa kokoluokissa kasvu oli vuonna 2021 erinomaista edellisvuoteen verrattuna.

Taulukosta 3–1 voidaan havaita liikevaihdon kasvun mediaanin jyrkkä nousu vuonna 2021. Tämän taustalla on yritysten hyvä liikevaihdon kasvu vuodelta 2021. Vertailuvuosien trendi ennen vuotta 2021 oli laskeva, joka johtui pääasiassa yritysten keskimääräisen pienentymisen sijasta siitä, että tutkimusaineistoon on saatu vuosittain mukaan enemmän pieniä yrityksiä. Pienten yritysten vähentyminen näkyy näin ollen koko yritysjoukon mediaanin nousuna. Yrityskoon kasvaminen liikevaihdolla mitattuna ei ole todellisuudessa niin tarkkaa kuin Taulukon 3–1 luvut antavat ymmärtää.

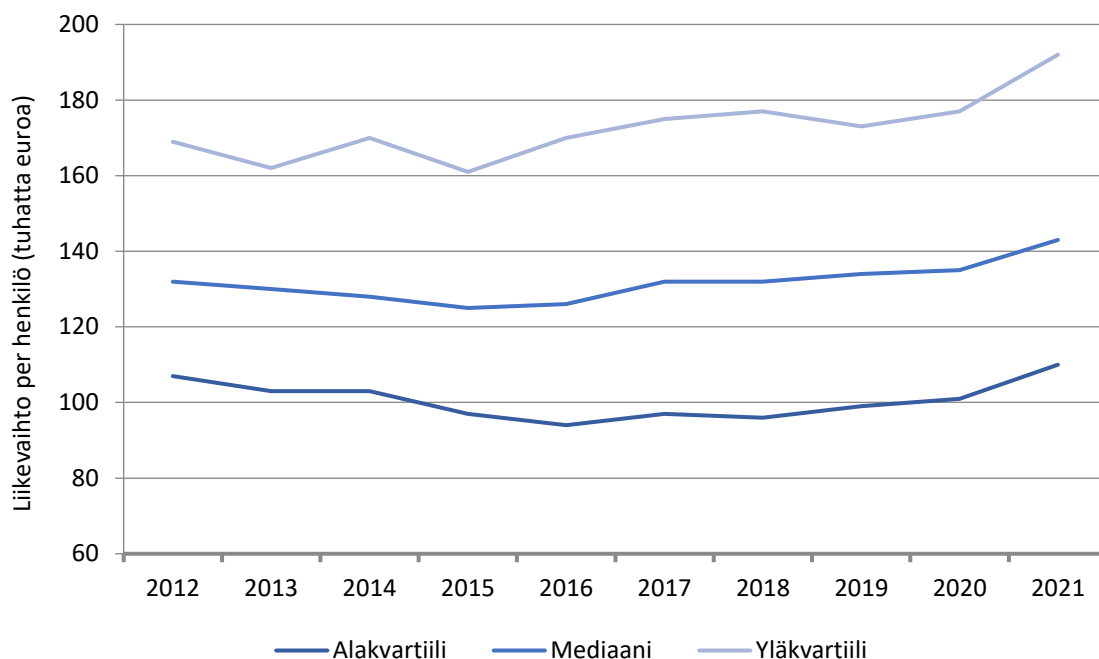
3.2 Henkilöstö

Tutkimukseen osallistuneiden yritysten henkilöstön lukumäärän mediaani vuonna 2021 oli 11. Henkilöstömäärän mediaanin muutokseen pätee sama ilmiö kuin liikevaihdon osalta, eli tutkimuksessa pienten yritysten suhteellinen osuus on vähentynyt.

3.2.1 Liikevaihto henkilöä kohden

Työntekijää kohden lasketulla liikevaihdolla arvioidaan toiminnan tehokkuutta. Menetelmä on karkea yksittäistä yritystä tarkastellessa, sillä tapa raportoida henkilöstömäärä vaihtelee yritysten välillä. Lisäksi ulkopuolisina palveluina ostettavat henkilöstöpalvelut vaikuttavat tähän arvioon. Menetelmä antaa kuitenkin hyvän kuvan tehokkuuden kehitymisestä, kun käytettävä aineisto on riittävän laaja.

Kuva 3-2 Yritysten liikevaihto per henkilö

Mediaaniyrityksen liikevaihto henkilöä kohti oli 192 tuhatta euroa vuonna 2021, kun se edellisellä tilikaudella oli 177 tuhatta euroa. Vuoden 2015 jälkeen mediaaniarvo on ollut kasvussa ja näin ollen, vuonna 2021 keskimääräinen yritys on kyennyt tekemään 67 tuhatta euroa enemmän liikevaihtoa henkilöä kohden suhteutettuna vuoteen 2015.

Ylimmän ja alimman kvartiilin välinen ero on pysynyt huomattavan suurena läpi tarkastelujakson. Yläkvartiilin tehokkuus on tarkastelujaksolla ollut 1,7-kertainen suhteessa alakvartiiliin henkilöä kohden lasketun liikevaihdon perusteella. Taulukosta 3–2 voidaan huomata, että tehokkuus kasvaa tasaisesti liikevaihdon kasvaessa. Yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten keskimääräinen tehokkuus onkin vuonna 2021 ollut yli kaksinkertainen suhteessa pienimpään, alle puoli miljoonaa euroa vaihtavaan yritysjoukkoon.

Taulukko 3-2 Liikevaihto/hlö, mediaani

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Liikevaihto	678	666	711	704	656	574	599	655
Henkilöstö keskimäärin	10	8	8	8	8	8	11	9
Liikevaihto/hlö	125	126	132	132	134	177	192	145
Liikevaihto/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	96	93	97	95	99	103	102	98
0,5-1,0 M€	115	121	120	114	125	119	127	120
1,0-5,0 M€	129	132	142	140	141	140	147	139
5,0-10,0 M€	158	158	178	172	170	173	187	171
>10,0 M€	184	196	190	185	201	198	220	196

3.2.2 Jalostusarvo henkilöä kohden

Taulukko 3-3 Yritysten jalostusarvo per henkilö, mediaani

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	57	57	60	59	59	60	63	59
Jalostusarvo/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	46	43	45	47	48	47	48	46
0,5-1,0 M€	53	55	58	55	56	58	55	56
1,0-5,0 M€	58	62	62	62	64	63	64	62
5,0-10,0 M€	63	61	70	67	65	67	71	66
>10,0 M€	69	69	70	70	66	68	72	69

Jalostusarvo henkilöä kohden kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa yhtä työntekijää kohden. Näin ollen se on liikevaihto per henkilö ohella toinen hyvä mittari kuvaamaan henkilöstön sekä yrityksen toiminnan tehokkuutta. Keskimääräinen henkilöä kohden laskettu jalostusarvo vuonna 2021 oli 63 tuhatta euroa ollen täten koko tarkastelujakson korkeimmalla tasolla. Tarkastelujaksolla vuosina 2015–2021 jalostusarvo henkilöä kohden on kasvanut 6 tuhannella eurolla. Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan vastaava ilmiö, kuin liikevaihto per henkilö -lukuja tarkasteltaessa huomattiin. Suuremmat yritykset kykenevät tuottamaan enemmän lisäarvoa liiketoimintaan henkilöä kohden.

3.2.3 Henkilöstökulut henkilöä kohden

Taulukko 3-4 Henkilöstökulut per henkilö, mediaani

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	48	48	49	50	50	50	52	50
Henkilöstökulut/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	35	32	36	38	37	41	41	37,2
0,5-1,0 M€	45	45	46	47	47	48	48	47
1,0-5,0 M€	50	50	52	51	52	51	53	51
5,0-10,0 M€	52	53	56	56	54	54	56	54
>10,0 M€	56	57	57	58	58	57	60	58

Henkilöstökulut kasvavat yrityksen koon mukaan, kuten Taulukosta 3–4 nähdään. Keskimäärin liikevaihdoltaan suurimmassa yritysluokassa henkilöstökulut per työntekijä ovat noin 1,5 kertaiset suhteessa liikevaihdoltaan pienimpään yritysluokkaan. Henkilöstökulut/työntekijä mediaani on ollut tarkastelujaksolla lievässä kasvussa ollen 52 tuhatta euroa vuonna 2021.

4 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuudella tarkoitetaan pelkistettynä yrityksen kykyä tuottaa toiminnallaan enemmän tuloja kuin tulojen tuottamiseen käytetään varoja. Toimialan kannattavuutta ja kannattavuuden kehitystä on arvioitu käyttökate-, rahoitustulos- ja nettotulosprosentilla sekä sijoitetun pääoman tuottoasteella.

4.1 Kannattavuuden kehitys

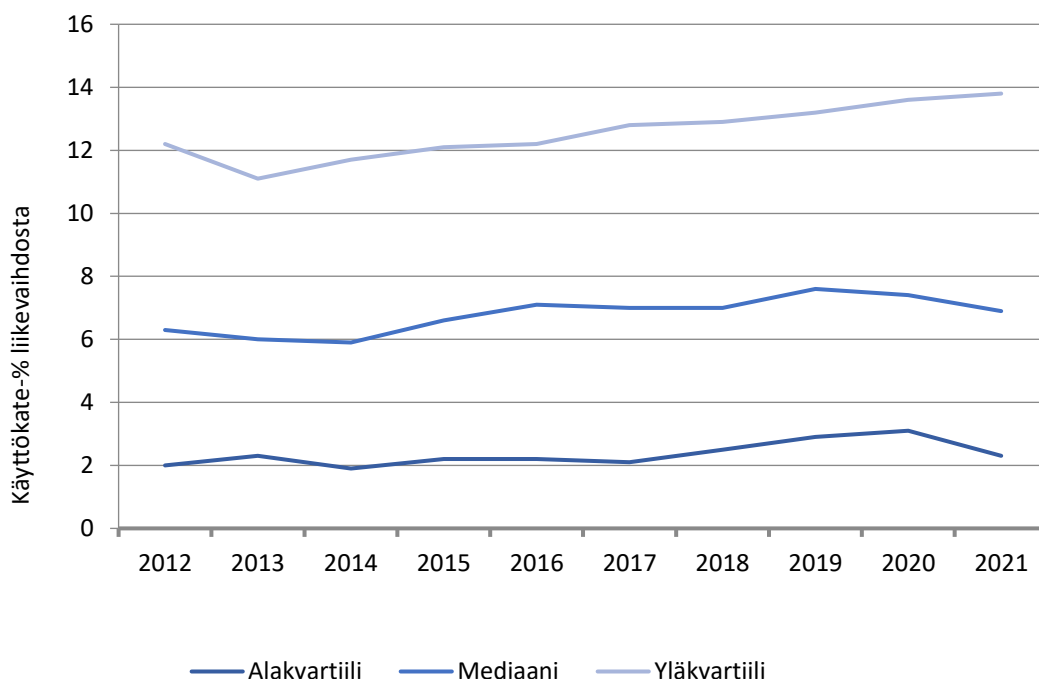
Tutkimusjoukon kannattavuus näyttää vakiintuneen hyvälle tasolle. Yritysten tuloksenteo kyky on pysynyt kohtuullisen vakaana viime vuosien ajan. Kaiken kaikkiaan kannattavuuden kehitys on ollut positiivista tarkastelujaksolla. Vuoden 2015 jälkeen kannattavuus on parantunut tasaisesti kaikilla mittareilla paitsi sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna, joka kuitenkin on pysynyt keskimäärin erinomaisella tasolla läpi tarkastelujakson. Yleisesti yli 15 prosentin tuottoa sijoitetulle pääomalle voidaan pitää erinomaisena tuloksena. Vuonna 2021 kannattavuus laski hieman vuoden 2020 tasosta. Sijoitetun pääoman tuotto, jolla mitataan kannattavuutta, laski 1,4 prosenttiyksikköä.

Kannattavuuden hajonta on pysynyt läpi tarkastelujakson suurena kaikilla mittareilla. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna ala- ja yläkvartiilien ero kannattavuudessa on ollut jopa kymmenkertainen. Täten kannattavuuden voidaan todeta jakautuvan melko epätasaisesti eri yritysten välille.

Nettotulosprosenttia tarkasteltaessa tappiollisia yhtiöitä nähdään olevan vuonna 2021 jopa 21,8 prosenttia kaikista joukon yrityksistä. Tappiollisten yritysten määrä on tarkastelujaksolla ollut hienoisessa laskussa vuoteen 2021 asti. Tappiollisten yritysten määrä kasvoi edellisvuodesta 2,4 prosenttiyksikköä. Tappiollisten osuuden ollessa keskimäärin noin 21 prosenttia tarkastelujakson aikana. Vastaavasti 21,6 prosenttia yhtiöistä saavutti vuonna 2021 yli 10 prosentin nettotuloksen liikevaihdosta, luvun säilyessä samalla tasolla viimeisenä kolmena vuotena.

Kannattavuudessa on nähtävissä selkeä trendi myöskin eri kokoluokittain tarkasteltaessa. 1–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä kannattavuus on pieniä yrityksiä sekä yli 10 miljoonaa euroa vaihtavia yrityksiä keskimäärin merkittävästi parempaa kaikilla käytetyillä mittareilla tarkasteltuna ja läpi koko tarkastelujakson. Suhteessa muihin yrityksiin, 1–10 miljoonaa euroa vaihtavat yhtiöt ovat tehneet tuottoa sijoitetulle pääomalle keskimäärin lähes kaksinkertaisesti.

Kuva 4-1 Yritysten käyttökate-%

Sähköasennusalalla on kohtuullisen käyttökateprosentin rajana pidetty 7 prosenttia. Vuonna 2021 tutkimukseen osallistuneista osakeyhtiöistä tämän raja-arvon ylitti 49,1 prosenttia yrityksistä. Täten voidaan todeta tutkimuksessa olleiden yhtiöiden kannattavuuden olevan keskimäärin vähintäänkin kohtuullisella tasolla.

Käyttökateprosentin mediaani sekä ylä- ja alakvartiilin ovat olleet tasaisessa kasvussa vuoden 2015 jälkeen. Vuodesta 2015 lähtien kasvua on tullut 0,3 prosenttiyksikköä. Vuonna 2021 mediaani ja alakvartiili lasi keskimäärin 0,6 prosenttiyksiköllä, mikä ei kuitenkaan ole merkittävä muutos kokonaisuuden kannalta. Kokonaisuutena yritysjoukon käyttökate on vieläkin hyvällä tasolla.

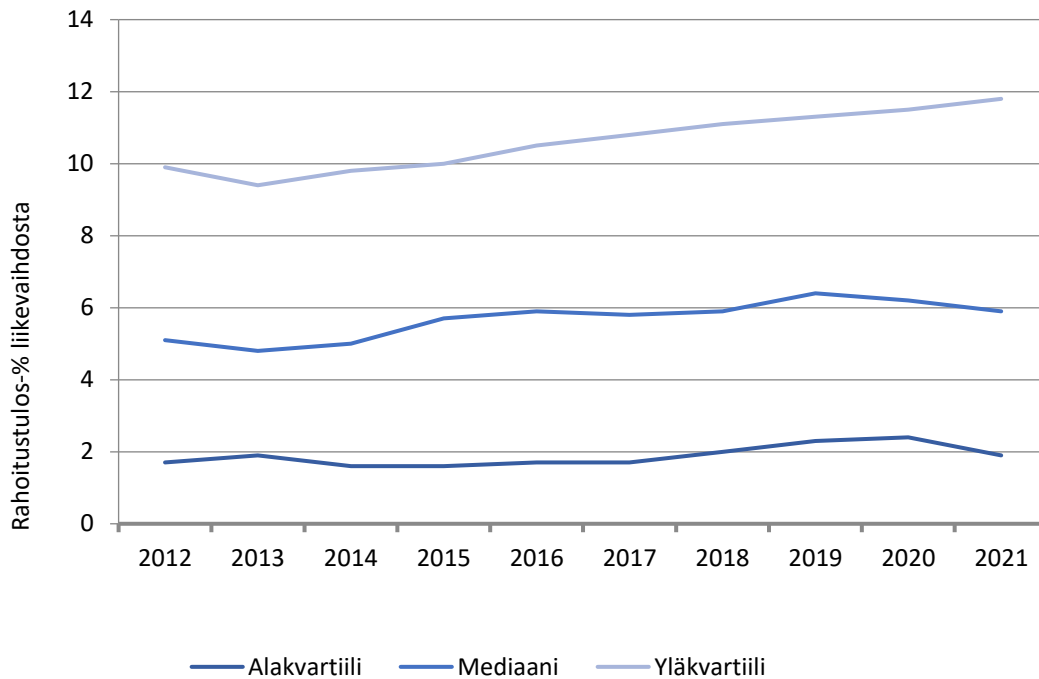
Eri kokoluokittain tarkasteltuna, kasvu on painottunut selkeästi 5–10 miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin. Näiden käyttökateprosentti on tarkasteluajanjaksolla parantunut keskimäärin jopa 1,5 prosenttiyksikköä.

Taulukko 4-1 Yritysten käyttökate-%, mediaani

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	6,6	7,1	7,0	7,0	7,6	7,4	6,9	7,1
Käyttökate yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	7,3	6,9	6,9	7,2	8,3	7,8	6,9	7,3
0,5-1,0 M€	5,9	7,1	7,0	5,7	8,5	6,3	6,9	6,8
1,0-5,0 M€	6,6	7,6	7,2	7,3	7,9	8,1	7,1	7,4
5,0-10,0 M€	6,4	6,1	7,4	7,6	5,9	7,7	7,9	7,0
>10,0 M€	6,3	6,3	6,0	5,2	5,1	5,3	5,8	5,7

4.2 Rahoitustulos ja nettotulos

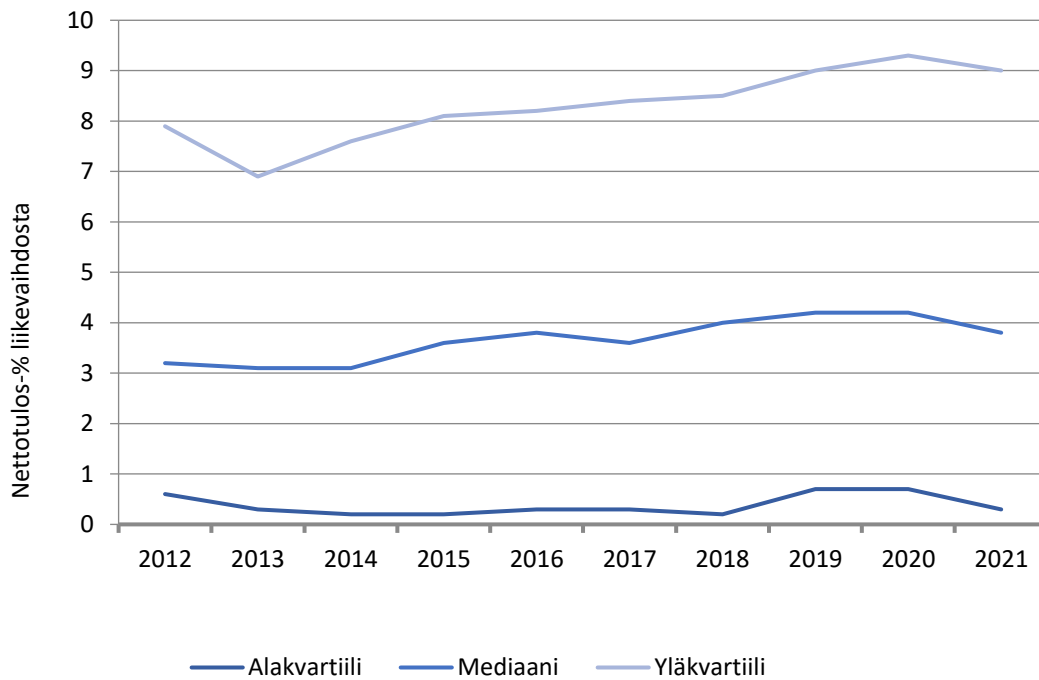
Kuva 4-2 Yritysten rahoitustulos-%

Taulukko 4-2 Yritysten rahoitustulos-%, mediaani

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	5,7	5,9	5,8	5,9	6,4	6,2	5,9	6,0
Rahoitustulos-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	6,1	5,9	5,8	6,1	6,9	6,6	5,7	6,1
0,5-1,0 M€	4,8	6,0	5,8	4,6	6,6	5,5	6,3	5,7
1,0-5,0 M€	5,8	6,1	6,0	6,1	6,7	6,5	6,1	6,2
5,0-10,0 M€	5,6	5,0	6,3	6,0	5,1	6,7	7,0	5,9
>10,0 M€	5,6	5,5	5,0	4,8	4,7	4,4	5,0	5,0

Kuva 4-3 Yritysten nettotulos-%

Niin yritysjoukon rahoitustulosprosentti kuin nettotulosprosenttikin olivat loivassa kasvussa lähes koko tarkastelujakson ajan. Molemmat kuitenkin laskivat vuonna 2021 noin 0,4 prosenttiyksikköä rahoitustulosprosentin ollessa 5,9 ja nettotulosprosentin ollessa 3,8.

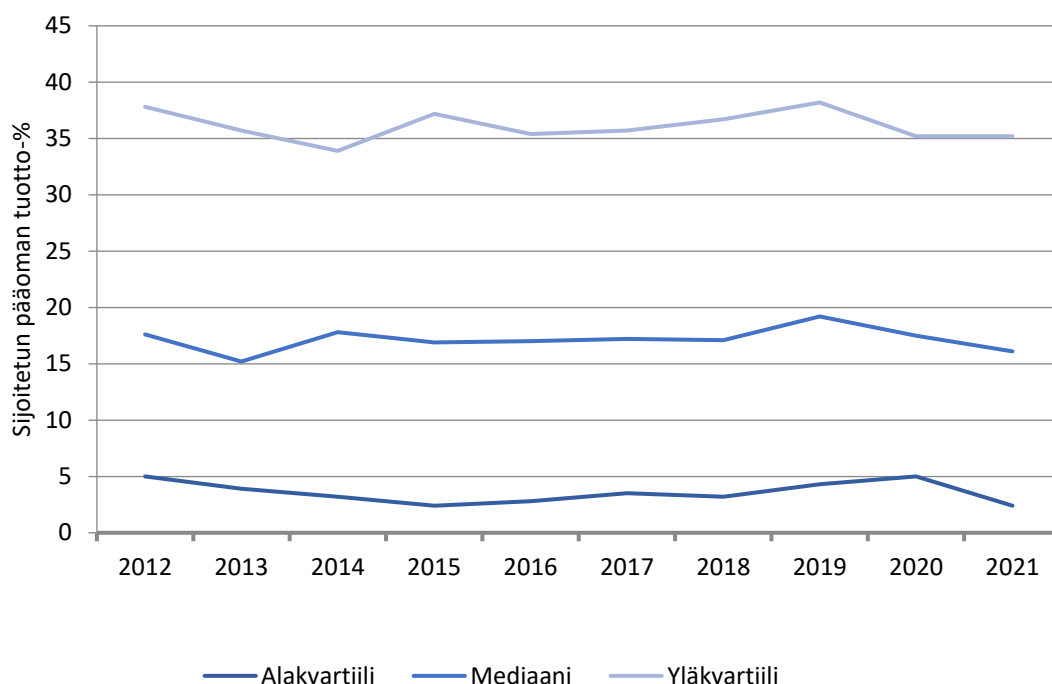
Heikoimman kvartiilin yritysten nettotulosprosentti on tarkasteluajanjaksolla ollut pitkään käytännössä nollassa. Näin ollen jopa 21 prosenttia yrityksistä on päätenyt vuosittain tappiolle taikka maksimissaan nollatulokseen. Nettotulosprosentti laski kahden vuoden parantumisen jälkeen takaisin vuoden 2018 tasolle.

Taulukko 4-3 Yritysten nettotulos-%, mediaani

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	3,6	3,8	3,6	4,0	4,2	4,2	3,8	3,9
Nettotulos yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	3,2	2,9	3,0	3,1	3,9	4,0	2,6	3,2
0,5-1,0 M€	3,6	4,0	4,0	3,8	4,6	3,8	4,9	4,1
1,0-5,0 M€	4,2	4,9	4,1	4,6	5,1	5,4	4,4	4,7
5,0-10,0 M€	3,8	3,8	4,9	4,9	4,1	5,7	6,0	4,7
>10,0 M€	3,7	3,1	3,1	2,5	2,8	2,9	3,0	3,0

4.3 Sijoitetun pääoman tuotto

Kuva 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%

Kannattavuustutkimuksessa käsiteltyjen yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%:n mediaani vuonna 2021 oli yleisten arviointiperusteiden mukaan erinomaisella tasolla ja on ollut sitä koko tarkastelujakson ajan. Mediaani laski edellisvuodesta 1,4 prosenttiyksikköä ollen 16,1 prosenttia.

Ala- ja yläkvartiilin välinen ero kannattavuudessa sijoitetun pääoman tuotto-%:lla mitattaessa on ollut merkittävä koko tarkastelujakson ajan. Kun heikoiten kannattavalla neljänneksellä sijoitetun pääoman tuotto on laskenut 2,4 prosenttiin, on parhaiten kannattavalla neljänneksellä sijoitetun pääoman tuotto on saanut sijoitetulle pääomalle yli 35 prosenttia vuosittain. Vuonna 2021 erot ovat kuitenkin hieman kasvaneet ala- ja yläkvartiilien välillä alakvartiilin puolittuessa ja yläkvartiilin pysyessä edellisvuoden tasolla.

Taulukko 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%, mediaani

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	16,9	17,0	17,2	17,1	19,2	17,5	16,1	17,3
Sijoitetun pääoman tuotto yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	11,7	10,2	13,6	10,9	12,9	12,1	10,5	11,7
0,5-1,0 M€	17,4	16,4	15,1	15,6	18,6	15,2	17,7	16,6
1,0-5,0 M€	22,8	25,0	22,8	24,3	26,3	24,7	20,8	23,8
5,0-10,0 M€	31,3	24,2	28,5	25,9	20,8	31,5	25,5	26,8
>10,0 M€	13,9	15,1	18,2	13,2	11,0	12,2	14,1	13,9

Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan, että keskimäärin parhaiten ovat tuottaneet liikevaihdoltaan keskikokoiset yritykset, joiden liikevaihto on miljoonan ja kymmenen miljoonan välillä. Ero 1–10 miljoonaa euroa vaihtavien sekä yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten välillä sijoitetun pääoman tuotossa on todella merkittävä. Teoriassa suuremmilla yrityksillä pääoman pitäisi olla tehokkaammassa käytössä, mutta todennäköisesti koon mukanaan tuomat lisääntyneet hallinnointikustannukset laskevat pääomalle saatavaa tuottoastetta.

Pienillä, alle puoli miljoonaa vaihtavilla yrityksillä pääoman tuottoaste on taas pysynyt läpi tarkasteluajanjakson selkeästi koko joukon keskiarvoa alemmalla tasolla. Pienten yritysten osalta heikkoa tuottoa voidaan selittää suuremmalla pääomantarpeella suhteessa liiketoiminnan volyymeihin ja siten tuottotasoon.

Vähintään 15 prosentin sijoitetun pääoman tuoton vuonna 2021 saavutti noin 51,7 prosenttia vertailuyhtiöistä, kun edellisvuonna vastaava osuus oli jopa 75,5 prosenttia. Yleisellä tasolla yli 15 prosentin sijoitetun pääoman tuottoa voidaan pitää erinomaisena. Sijoitetun pääoman tuotto jäi negatiiviseksi 19,7 prosentilla vertailuyhtiöistä vuonna 2021.

5 Taloudellinen asema

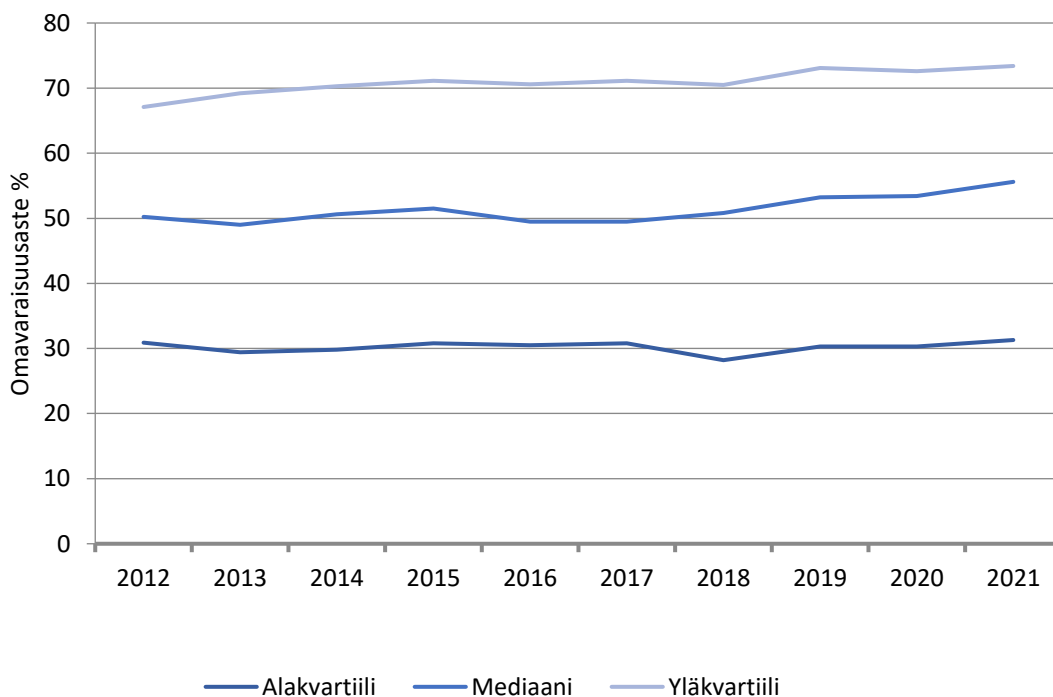
Taloudellista asemaa on arvioitu rahoitusrakenteen ja maksuvalmiuden perusteella. Rahoitusrakenteen tunnusluvut mittaavat yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä ja yrityksen yleistä tappionsietokykyä. Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä maksaa maksunsa ajallaan ja mahdolliset käteisalennukset hyödyntäen.

5.1 Taloudellisen aseman kehitys

Sähköasennusalan yritysten keskimääräinen vakavaraisuus on pysynyt läpi tarkastelujakson erinomaisella tasolla tai aivan sen tuntumassa omavaraisuusastella mitattuna. Yli 50 prosentin omavaraisuusastetta voidaan pitää erinomaisena ja viimeisinä vuosina on päästy keskimäärin jopa sen yli. Myöskin maksuvalmius quick ratiolla mitattuna on ollut keskimäärin erinomaisella tasolla tarkastelujaksolla. Kahden viimeisen vuoden ajan maksuvalmius on parantunut entisestään nousten quick ratiolla mitattuna jo lähelle kahta.

5.2 Vakavaraisuus

Kuva 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%

Vuonna 2021 sähköasennusalan yritysten omavaraisuusasteen mediaani oli korkeimmillaan koko tutkimusjaksolla ollen 55,6 prosenttia. Edellisvuoteen (53,4 %) verrattuna omavaraisuusaste parani 2,2 prosenttiyksikköä. Vaikka omavaraisuusasteen hajonta ylä- ja alakvartiilin välillä on tarkastelujaksolla melko suuri, on huomioitavaa, että heikoimpaan neljänneksen putoaa vuonna 2021 jo 31,3 prosentin omavaraisuusasteella. Tätä tasoa voidaan pitää

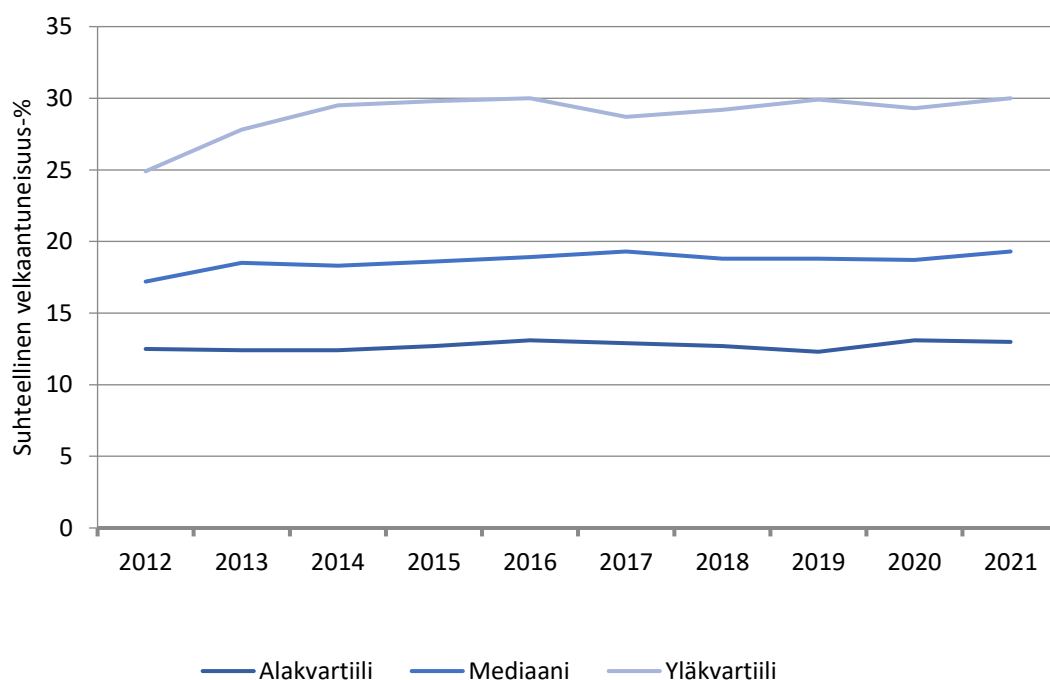
edelleen tyydyttävänä, eikä täten heikoimmankaan neljänneksen tilannetta voida pitää erityisen heikkona.

Taulukko 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%, mediaani

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	51,5	49,5	49,5	50,8	53,2	53,4	55,6	51,9
Omavaraisuusaste yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	53,5	50,0	52,7	53,7	57,6	57,5	61,8	55,3
0,5-1,0 M€	52,1	51,9	51,0	51,5	54,0	50,7	56,0	52,5
1,0-5,0 M€	52,3	51,9	49,3	50,7	53,7	53,5	56,9	52,6
5,0-10,0 M€	49,8	41,9	49,8	53,0	45,9	52,1	55,6	49,7
>10,0 M€	34,2	33,4	36,7	34,7	36,3	34,2	33,7	34,7

Yhtiöiden keskimääräinen vakavaraisuus oli hyvällä tai erinomaisella tasolla kaikissa kokoluokissa vuonna 2021. Alhaisin omavaraisuusaste oli suurimman kokoluokan yrityksillä. Tyypillisesti isoilla yrityksillä rahoituksen suunnittelu noudattaa yleistä rahoitusteoriaa pienempiä paremmin, jolloin suurempi osa rahoituksesta pyritään toteuttamaan omaa pääomaa edullisemmalla vieraalla pääomalla. Suurten yritysten on myös helpompi saada edullisempaa lainarahoitusta, mikä omalta osaltaan kannustaa vieraan pääoman käyttöön oman pääoman sijasta.

Kuva 5-2 Suhteellinen velkaantuneisuus-%

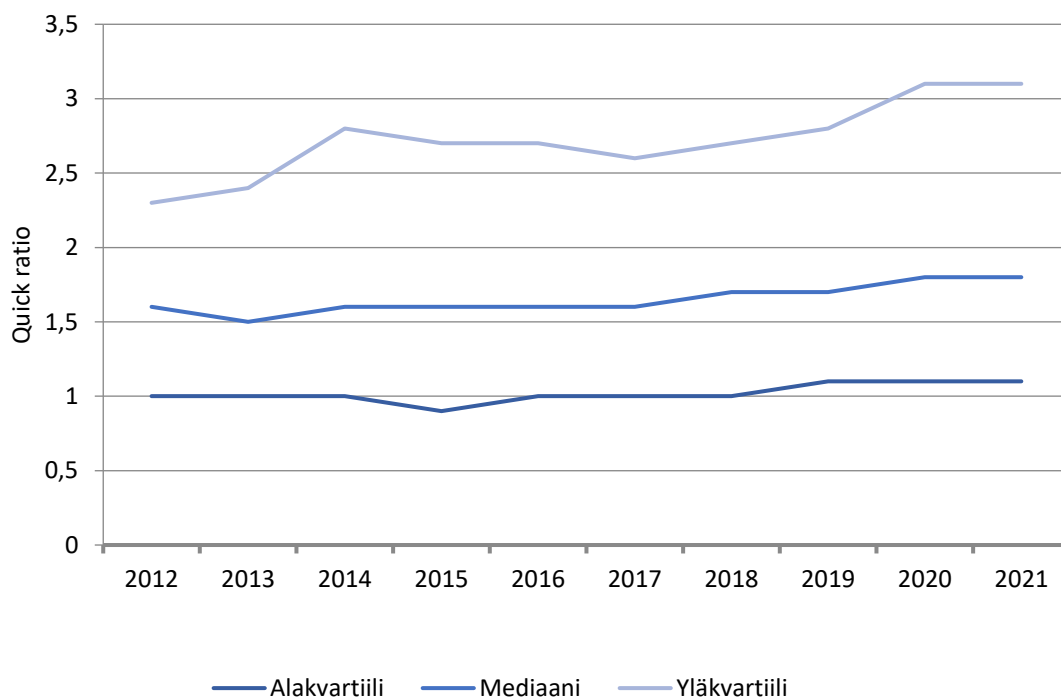
Taulukko 5-2 Yritysten suhteellinen velkaantuneisuus-%, mediaani

%	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	18,6	18,9	19,3	18,8	18,8	18,7	19,3	18,9
Velat/liikevaihto yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	18,8	19,6	18,5	19,7	18,8	19,2	18,9	19,1
0,5-1,0 M€	17,7	18,0	17,6	17,0	17,8	17,9	18,2	17,7
1,0-5,0 M€	17,6	17,5	18,6	18,1	17,5	17,7	17,3	17,7
5,0-10,0 M€	17,2	19,1	18,3	18,7	19,2	18,9	19,5	18,7
>10,0 M€	26,2	27,3	25,2	25,9	25,7	27,0	26,1	26,2

Suhteellisen velkaantumistasteen mediaani nousi vuonna 2021 0,6 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ollen 19,3 prosenttia vuonna 2021. Suhteellisen velkaantumistasteen mediaani on pysynyt hyvin vakaana läpi koko tarkasteluajanjakson, pysytellen vain yhden prosenttiyksikön sisällä vuosina 2015–2021. Suurten, yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten huomataan tarkastelujaksolla operoivan pienempiä yrityksiä selkeästi suuremmalla suhteellisella velkaantuneisuusasteella. Tämän mahdollistaa niin suurten yritysten vakaampi kannattavuus kuin keskimäärin alhaisemmat lainan kustannukset.

5.3 Maksuvalmius

Kuva 5-3 Yritysten quick ratio

Taulukko 5-3 Yritysten quick ratio, mediaani

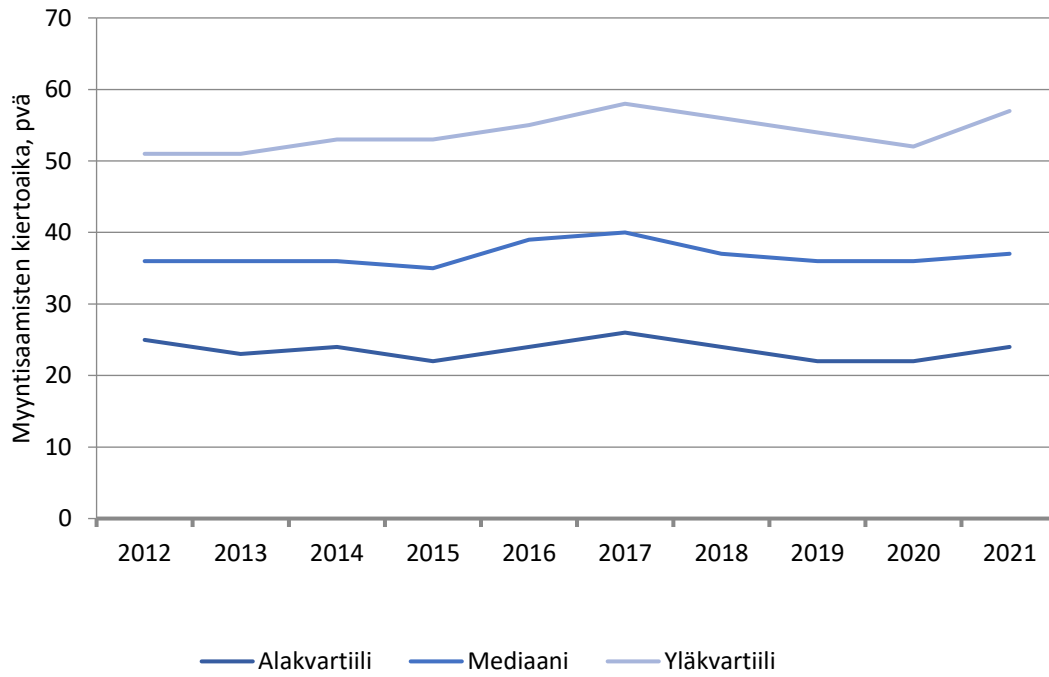
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,7
Quick ratio yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	1,5	1,7	1,7	1,6	1,8	1,8	2,1	1,7
0,5-1,0 M€	1,6	1,5	1,6	1,5	1,6	1,4	1,7	1,6
1,0-5,0 M€	1,6	1,6	1,6	1,6	1,8	1,9	1,9	1,7
5,0-10,0 M€	2,0	1,6	2,1	1,8	2,0	1,9	2,1	1,9
>10,0 M€	1,3	1,4	1,5	1,4	1,4	1,2	1,2	1,3

Quick ratio (happotesti) on rahoitusomaisuuden ja lyhytaikaisen vieraan pääoman suhdeluku. Suhdeluku ilmaisee yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiuden. Maksuvalmius katsotaan hyväksi quick ration ylittäessä arvon 1. Vuonna 2021 tutkimuksessa mukana olleiden yritysten quick ration mediaani oli erinomaisella tasolla 1,8. Toisin sanoen rahoitusomaisuus ylitti lyhytaikaiset velat keskimäärin 80 prosentilla.

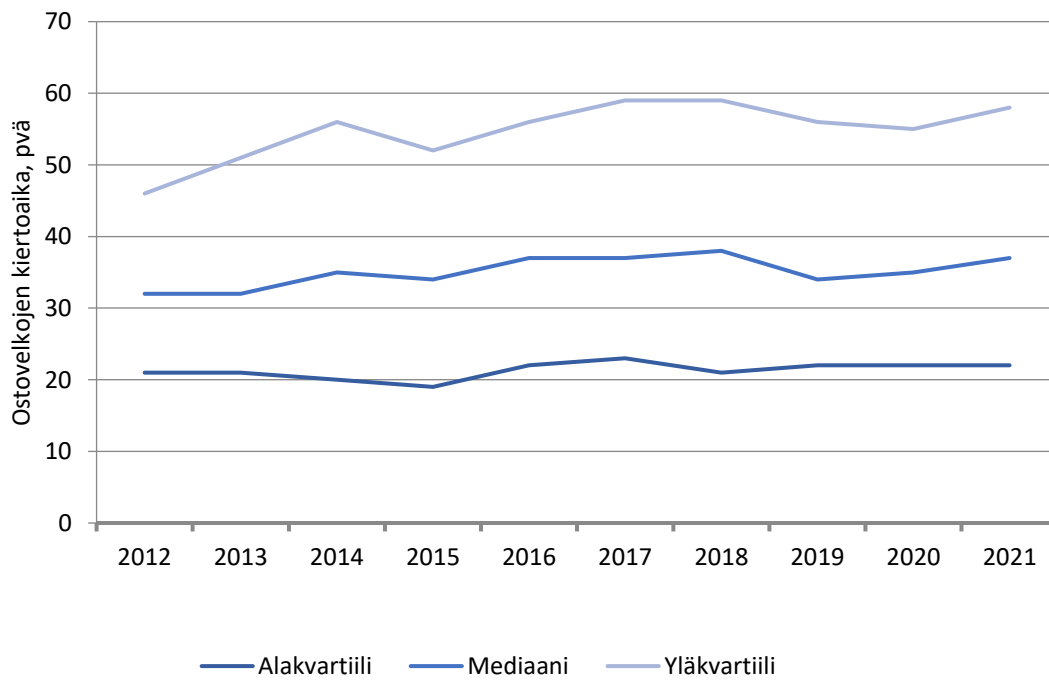
Quick ration mediaani on pysynyt keskimäärin erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan. Vuonna 2021 jopa hyväksi luokiteltavilla arvoilla saattoi kuulua heikoimpaan neljännekseen yrityksistä. Tämä kertoo maksuvalmiuden olevan läpi yritysjoukon melko hyvällä mallilla. Eri kokoluokittain tarkasteltaessa ainoastaan yli 10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä tunnusluku on laskenut erinomaisen tason alle (1,5). Tämä ei sinänsä kerro niinkään muita heikommasta tilanteesta, vaan suuryritysten vakaammasta tulorahoitus pohjasta, joka mahdollistaa alhaisemmat rahoituspuskurit suhteessa lyhytaikaisiin maksuihin. On kuitenkin muistettava, että tunnusluku lasketaan taseesta eli se kuvaa tilinpäätöshetken tilannetta eikä siten suoraan kerro maksuvalmiuden vaihtelusta tilikauden aikana.

Toinen maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku on current ratio. Se mittaa quick ration tavoin tilinpäätöshetken rahoituspuskuria. Tunnusluvussa sekä vaihto-omaisuus että rahoitusomaisuus ajatellaan realisoitavaksi lyhytaikaisista velvoitteista selviämiseksi. Ne jäsenyritykset, joilla current ration arvo kannattavuustutkimuksessa on yli 2 voivat olla erittäin tyytyväisiä. Tutkimuksessa luvun mediaani oli 1,9 vuonna 2021.

Kuva 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika

Kuva 5-5 Ostovelkojen kiertoaika

Taulukko 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika, mediaani

pvä	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	35	39	40	37	36	36	37	37
Myyntisaamisten kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	27	34	36	30	29	29	31	31
0,5-1,0 M€	36	35	41	36	38	33	36	36
1,0-5,0 M€	39	40	40	39	39	40	45	40
5,0-10,0 M€	41	45	33	46	45	39	44	42
>10,0 M€	45	51	51	49	48	43	45	47

Myyntisaamisten kiertoajan mediaani on pysynyt vakaasti 35 ja 40 päivän välillä. Vuonna 2021 mediaani oli 37 päivää. Keskimäärin kiertoaika on sitä lyhempi, mitä pienempi yritys liikevaihdoltaan on kyseessä.

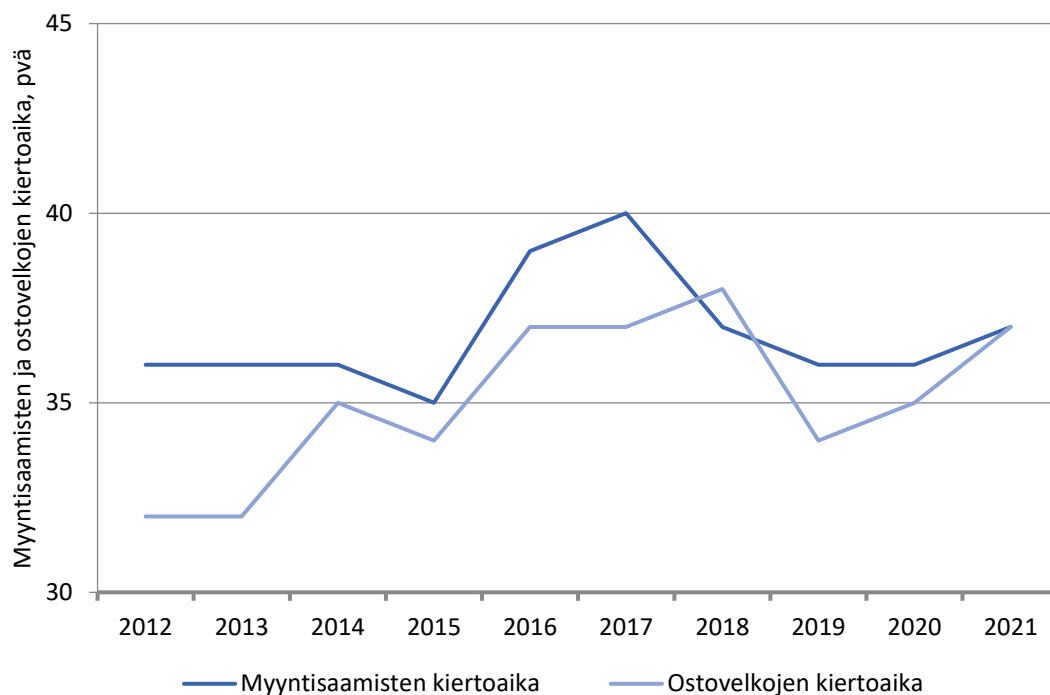
Taulukko 5-5 Ostovelkojen kiertoaika, mediaani

pvä	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	34	37	37	38	34	35	37	36
Ostovelkojen kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	27	33	34	34	30	30	32	32
0,5-1,0 M€	34	33	36	35	31	34	35	34
1,0-5,0 M€	36	38	38	39	38	38	40	38
5,0-10,0 M€	39	43	42	39	34	42	40	40
>10,0 M€	41	46	44	47	46	45	49	45

Vuonna 2021 ostovelkojen kiertoajan mediaani nousi 37 päivään ollen yhden päivän yli tarkastelujakson keskiarvon. Ostovelkojen kiertoajassa ei tarkastelujakson aikana ole tapahtunut kovin merkittäviä muutoksia.

Lyhempää ostovelkojen kiertoaikaa voidaan pitää positiivisena merkinä yrityksen maksukyvyistä. Ostovelkojen kiertoajan pidentyminen taas voi olla merkki yrityksen nykyisistä tai tulevista maksuvaikeuksista, sillä tyypillisesti maksujen viivästyessä yritys ei kykene hoitamaan niitä normaalilla tulo-rahoituksella. Lisäksi venähtäneet maksuajat saattavat aiheuttaa yrityksille ylimääräisiä rahallisia kustannuksia kuin myös mainehaittoja. Toisaalta erityisen lyhyt kiertoaika sitouttaa lisää käyttöpääomaa liiketoimintaan, mikäli ostovelkojen kiertoaika alittaa myyntisaamisten kiertoajan.

Kuva 5-6 Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika, mediaani

Optimaalisessa tilanteessa myyntisaamisten kiertoajan tulisi olla hieman lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan. Tällöin yritys voi toimittajien myöntämällä maksuajalla vähentää varsinaista pääomatarvetta ja kattaa asiakkaille myönnettyt maksuajat. Niin ostovelkojen kuin myyntisaamistenkin kiertoajat määrittyvät viimekädessä annettujen ja saatujen maksuehtojen perusteella, joten yritys voi täten neuvottelemalla vaikuttaa merkittävästi ostovelkoihin ja myyntisaamisiin sitoutuvaan käyttöpääoman tarpeeseen.

Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden yritysten keskimääräinen myyntisaatavien kiertonopeus vuonna 2021 oli 37 vuorokautta. Keskimääräinen kiertonopeus on tarkastelujaksolla pysytellyt pääasiassa 35 ja 40 vuorokauden välillä. Yritysten saatavat tuloutuvat keskimäärin päivän hitaammin kuin edellisvuonna.

Ostovelkojen keskimääräinen kiertonopeus oli tarkasteltavilla yrityksillä keskimäärin 37 vuorokautta vuonna 2021. Ostovelkojen kiertoaika on ollut nousussa välillä 2016–2018, mutta vuoden 2018 jälkeen kääntynyt laskuun. Vaihtelua on tarkastelujaksolla ollut 34 ja 38 vuorokauden välillä.

Kuten Kuvasta 5–6 ilmenee, ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoajat ovat noudattaneet samansuuntaista kehitystä toistensa kanssa tarkastelujaksolla 2012–2021. Myyntisaamisten kiertoaika on kuitenkin ollut tyypillisesti ostovelkojen kiertoaikaa pidempi, mutta vuodesta 2014 lähtien jälkeen ero on ollut maksimissaan 2 päivää ja keskimäärin noin yhden päivän. Vuonna 2018 myyntisaamisten kiertoaika on jopa alittanut ostovelkojen kiertoajan, mutta vuoteen 2021 tultaessa on myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika ovat nousseet samalle tasolle.

6 Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella

Kannattavuusanalyysin keskeisistä tunnusluvuista on Taulukossa 6–1 esitetty suuntaa antavia ohjearvoja. Taulukkoon on merkitty Alma Talent Tietopalveluiden ohjeistuksen mukaiset ohjearvot, joiden perusteella tunnuslukujen tulkinta helpottuu. Käyttökateprosentin ohjearvot ovat toimialasidonnaisia, joten oheisen taulukon käyttökateprosentin ohjearvot on pyritty valitsemaan sähkö- ja teleurakointialan erityispiirteet huomioiden. Myöhemmin analyysin yritykset on jaettu luokkiin tunnuslukujen ohjearvojen perusteella.

Taulukko 6-1 Tunnuslukujen suuntaa antavat ohjearvot

Suuntaa antavat ohjearvot	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
Kannattavuus			
Käyttökate-%	>7 %	3-7 %	<3 %
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste	>35 %	25-35 %	<25 %
Maksuvalmius			
Quick ratio	>1,0	0,5-1,0	<0,5

Sähköistysalan yritysten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta yleisten ohjearvojen perusteella kuvataan jakamalla kannattavuustutkimuksessa tarkastellut yritykset arvosanaluokkiin. Taulukkoon 6–2 on merkitty, kuinka monta prosenttia tutkimukseen osallistuneista vertailuosakeyhtiöistä sijoittui kuhunkin arvosanaluokkaan vuosina 2020 ja 2021.

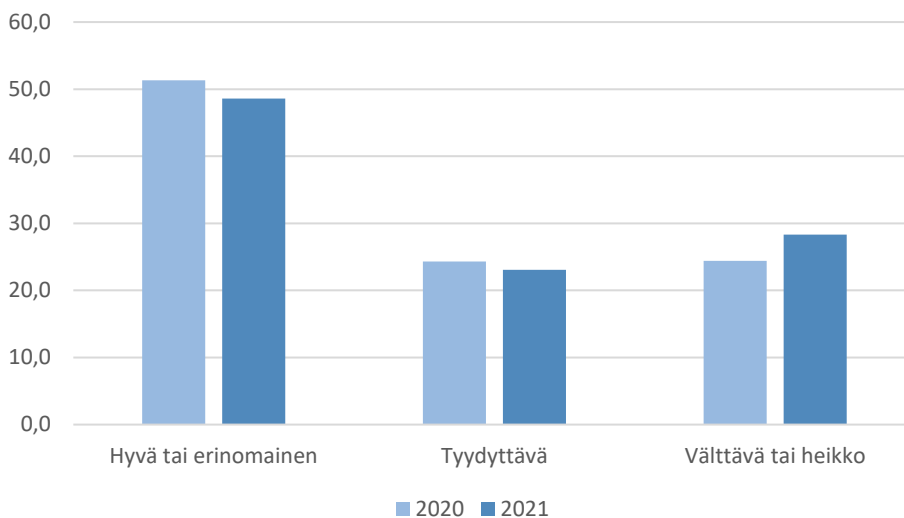
Tarkastelun tuloksia on havainnollistettu oheisilla osakeyhtiöiden kannattavuus- ja vakavaraisuuskuvioilla. Kuvioiden pylväät osoittavat, mikä oli osakeyhtiöiden prosenttijakautuma vuosina 2020 ja 2021 arvosteluasteikolla.

6.1 Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-2 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2021	48,6	23,1	28,3
2020	51,3	24,3	24,4

Kuva 6-1 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella, %

Kannattavuutta tarkasteltaessa vuonna 2021 yrityksiä on siirtynyt tyydyttävästä luokasta välttävään luokkaan hyvän tai erinomaisen tason luokan laskiessa hieman edellisvuodesta. Kannattavuus on ollut vähintään tyydyttävää noin 71,7 prosentilla yrityksistä ja hyvää tai erinomaistakin jopa 48,6 prosentilla yrityksistä.

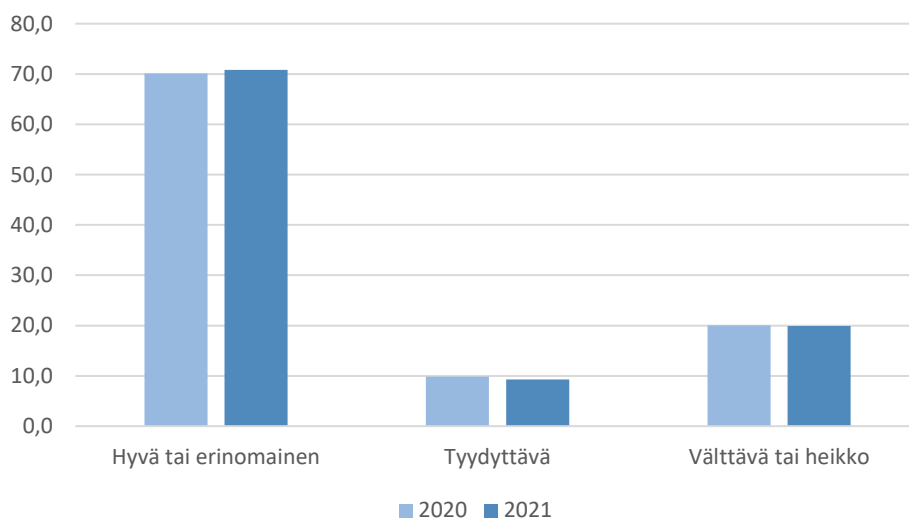
Keskimääräinen kannattavuus on parantunut tutkimuksen yrityksillä vuodesta 2015 lähtien. Käyttökateen mediaani on noussut tällä välillä 6,6 prosentista 6,9 prosenttiin. Hyvän kannattavuuden rajana käyttökateprosentilla mitattuna sähköistysalan yrityksillä voidaan pitää 7 prosenttia. Viimeisen viiden vuoden aikana hyvän tai erinomaisen luokan kasvu on ollut 1,0 prosenttiyksikköä, kun samaan aikaan välttävän tai heikon kannattavuuden yhtiöiden joukko on kasvanut 0,2 prosenttiyksiköllä. Tänä aikana voimakkainta käyttökateen parantuminen on ollut 5–10 miljoonaa euroa vaihtavien joukossa kuten Taulukosta 4–1 nähdään.

6.2 Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-3 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2021	70,8	9,3	19,9
2020	70,1	9,8	20,1

Kuva 6-2 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella, %

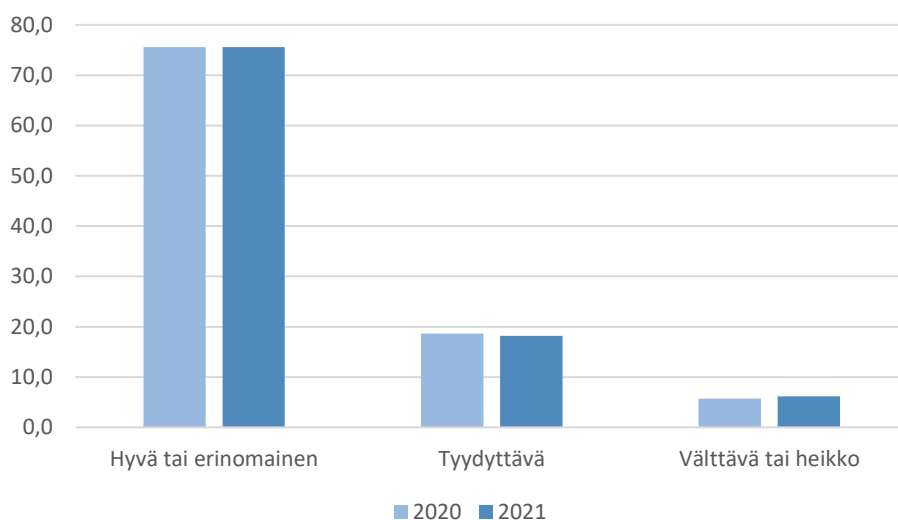
Vuonna 2021 vakavaraisuus oli hyvä tai erinomainen 70,8 prosentilla vertailuyhtiöistä omavaraisuusasteella mitattuna. Vakavaraisuus oli tyydyttävällä tasolla 9,3 prosentilla, ja heikolla tai välttäväällä tasolla 19,9 prosentilla vertailuyhtiöistä. Välttävän tai heikon ja tyydyttävän luokan osuus laski hyvän tai erinomaisen luokan kasvaessa verrattuna vuoteen 2020. Välttävän tai heikon luokan koko supistui 0,2 prosenttiyksikköä, kun hyvän tai erinomaisen vakavaraisuuden luokka kasvoi 0,7 prosenttiyksikköä. Tyydyttävän vakavaraisuuden luokka laski 0,5 prosenttiyksiköllä.

6.3 Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-4 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2021	75,6	18,2	6,2
2020	75,6	18,7	5,7

Kuva 6-3 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella, %

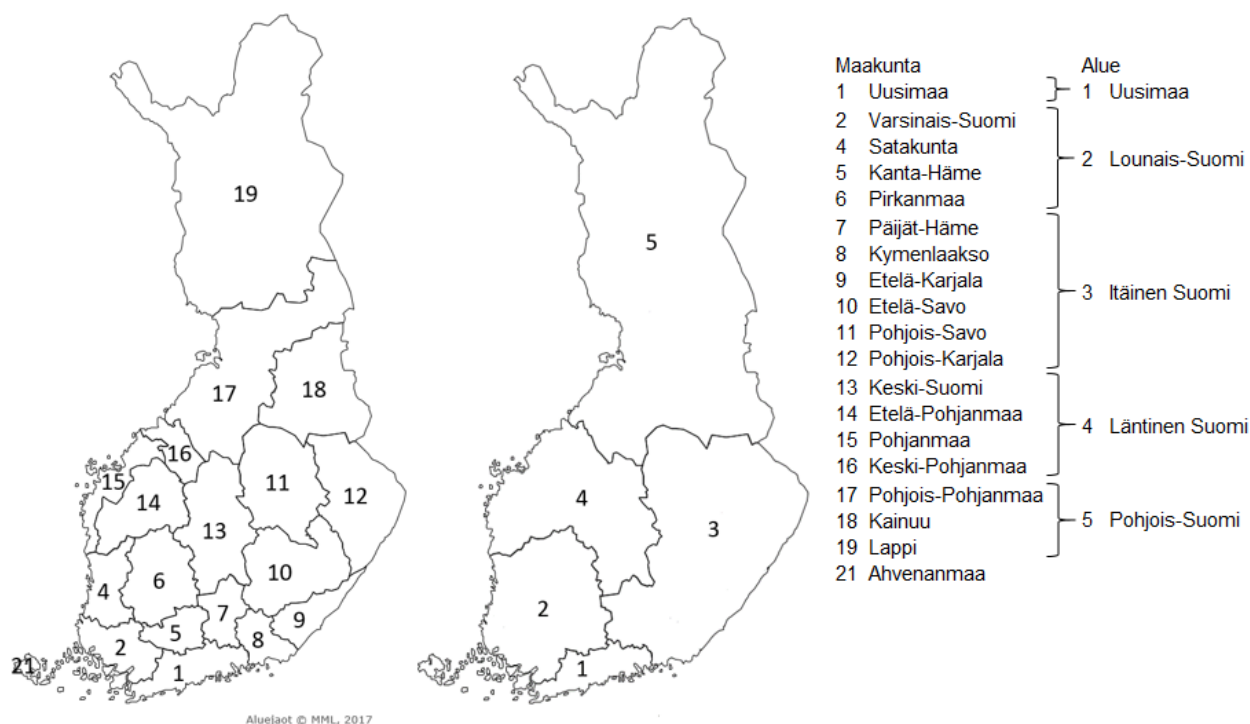

Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 75,6 prosentilla vertailuyhtiöistä. Tyydyttävä maksuvalmius oli 18,2 prosentilla ja välttävä tai heikko maksuvalmius 6,2 prosentilla yrityksistä. Parhaan maksuvalmiuden yritysten joukko pysyi samana, kun taas tyydyttävien maksuvalmiuden omaavien yritysten osuus laski 0,5 prosenttiyksikköä. Heikoimman maksuvalmiusluokan osuus nousi hieman 0,5 prosenttiyksiköllä.

7 Tulokset alueittain

Tutkimusaineistosta on laskettu mediaanitunnuslukuja myös alueittain. Tutkimuksen aluejaon perustana on Suomen virallinen maakuntajako, jonka avulla Suomi on jaettu viiteen tutkittavaan alueeseen. Maakunta- ja aluejako on esitetty Kuvassa 7–1. Alueelliset tunnuslukujen mediaanit perustuvat kaikkien kunkin alueen kotipaikkana olevien yritysten tuloksiin. Alueittaisia tuloksia arvioitaessa ja vertailtaessa niitä keskenään on syytä pitää mielessä, että aineiston lukumäärä vaihtelee alueittain, minkä seurauksena alueittaiset tulokset eivät välttämättä ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

Kuva 7-1 Suomen maakunnat ja katsauksessa käytetty aluejako

Taulukko 7-1 Tunnuslukujen mediaaneja alueittain

Liikevaihto (1 000 €)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	708	609	650	649	612	508	543	611
Lounais-Suomi	626	608	606	568	563	506	479	565
Itäinen Suomi	855	835	773	887	783	716	844	813
Läntinen Suomi	811	809	863	960	854	863	922	869
Pohjois-Suomi	622	664	623	625	663	487	562	606

Liikevaihto/hlö (1 000 €)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	137	128	139	135	132	131	154	137
Lounais-Suomi	124	126	136	131	141	136	135	132
Itäinen Suomi	116	119	121	129	123	123	143	125
Läntinen Suomi	115	127	124	128	136	137	146	130
Pohjois-Suomi	124	140	144	138	143	149	138	139

Käyttökate (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	6,9	6,9	7,0	7,3	7,6	6,9	6,4	7,0
Lounais-Suomi	6,3	6,4	7,1	5,9	7,9	6,8	7,3	6,8
Itäinen Suomi	7,4	6,5	5,8	6,4	6,4	7,5	6,2	6,6
Läntinen Suomi	6,3	7,7	6,7	7,5	6,8	8,5	7,9	7,3
Pohjois-Suomi	7,0	8,3	9,4	8,4	9,8	9,3	8,2	8,6

Rahoitustulos (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	6,0	5,9	5,8	6,1	6,5	5,7	5,3	5,9
Lounais-Suomi	5,3	5,4	5,9	4,9	6,6	5,8	6,6	5,8
Itäinen Suomi	6,0	5,3	4,6	5,5	5,5	6,2	5,3	5,5
Läntinen Suomi	5,3	6,6	5,6	6,2	5,9	7,3	6,5	6,2
Pohjois-Suomi	5,4	7,2	7,9	6,5	7,6	7,9	7,0	7,1

Nettotulos (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	3,8	3,2	3,1	4,0	4,1	3,5	3,2	3,5
Lounais-Suomi	3,6	3,5	4,2	3,5	4,4	4,3	4,8	4,0
Itäinen Suomi	3,3	3,1	2,4	3,9	3,5	4,4	3,7	3,5
Läntinen Suomi	3,0	4,7	3,5	4,5	3,6	5,4	4,6	4,2
Pohjois-Suomi	4,3	5,3	5,8	5,3	6,4	5,5	4,9	5,3

Omavaraisuusaste (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	51,1	47,1	48,0	48,6	51,7	49,9	54,1	50,1
Lounais-Suomi	51,4	47,1	47,2	51,0	52,5	53,1	56,9	51,3
Itäinen Suomi	57,8	53,4	49,2	52,6	52,2	53,7	55,3	53,4
Läntinen Suomi	48,0	51,5	51,5	55,3	55,3	53,2	56,7	53,1
Pohjois-Suomi	51,5	52,8	52,9	54,8	59,1	57,3	57,9	55,2

Velat/liikevaihto (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	16,8	18,2	17,6	18,6	18,0	19,6	19,1	18,3
Lounais-Suomi	19,4	20,5	21,0	19,2	18,8	18,5	19,4	19,5
Itäinen Suomi	18,5	18,5	18,1	17,6	19,4	18,1	19,9	18,6
Läntinen Suomi	22,3	21,5	21,4	19,6	19,6	20,0	19,6	20,6
Pohjois-Suomi	19,9	17,1	19,3	19,5	18,5	17,4	17,8	18,5

Jalostusarvo/hlö (1 000 €)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	60	59	62	61	60	61	66	61
Lounais-Suomi	54	54	58	56	61	61	59	58
Itäinen Suomi	57	56	58	60	58	57	63	58
Läntinen Suomi	54	57	56	57	58	60	58	57
Pohjois-Suomi	58	63	63	56	64	64	59	61

Henkilöstökulut/hlö (1 000 €)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Uusimaa	51	49	51	51	51	51	55	51
Lounais-Suomi	47	47	49	48	49	49	49	48
Itäinen Suomi	49	49	51	51	49	49	54	50
Läntinen Suomi	47	46	47	49	49	50	51	48
Pohjois-Suomi	47	49	48	49	48	50	49	49

Taulukkoa 7–1 tarkasteltaessa on havaittavissa mielenkiintoisia aluekohtaisia eroja yritysten tunnusluvuissa. Tarkastelujaksolla keskimäärin suurimmat yritykset ovat olleet Läntisestä Suomesta. Myöskin vuoden 2021 liikevaihdoltaan isoimmat yritykset ovat Läntisestä Suomesta alueen mediaanin ollessa 869 tuhatta euroa.

Keskimääräinen yrityskoko on laskenut tarkastelujaksolla kaikilla alueilla paitsi Itäisessä ja Läntisessä Suomessa. Vuoden 2021 osalta liikevaihdon mediaani on sen sijaan ollut kasvussa niin Itäisessä Suomessa, Läntisessä Suomessa, Uudellamaalla kuin Pohjois-Suomessakin. Toiminnan tehokkuutta tarkasteltaessa Pohjois-Suomi on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin kärjessä. Tehokkuus on ollut korkeinta kuitenkin Uudellamaalla vuonna 2021 kun keskimääräinen liikevaihto per henkilö on ollut 154 tuhatta euroa.

Kannattavuus on ollut vuonna 2021 kuten myös tarkastelujaksolla keskimäärin selkeästi parasta Pohjois-Suomessa. Pohjois-Suomen käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit ovat olleet muita alueita keskimäärin yli yhden prosenttiyksikön korkeammalla tasolla.

Kokonaisuutena kannattavuuden mittarit ovat olleet laskussa. Vuonna 2021 melkein kaikkien alueiden kannattavuuden mittarit ovat koko tarkastelujakson keskiarvoa hieman matalammalla tasolla. Edellisvuoteen verrattuna Lounais-Suomessa kannattavuus on keskimäärin parantunut, kun taas muilla alueilla kannattavuus on hieman heikentynyt.

Keskimäärin tarkastelujaksolla henkilöstökulut ovat olleet korkeimmat Uudellamaalla. Viimeisen viiden vuoden aikana ero henkilöstökustannuksissa verrattuna muihin alueisiin on ollut maksimissaan 6 tuhatta euroa per henkilö eli kaiken kaikkiaan erot alueiden välillä ovat vähäisiä. Jalostusarvo per henkilö on ollut vuonna 2021 suurin Uudellamaalla ollen 66 tuhatta euroa per henkilö. Alhaisin jalostusarvo vuonna 2021 on ollut Läntisessä Suomessa,

jossa jalostusarvo per henkilö on jäänyt jopa 8 tuhatta euroa Uudenmaan arvosta. Tutkimusjoukon jalostusarvo per henkilö on ollut nousussa tarkastelujaksolla kaikilla tutkittavilla alueilla. Vuoden 2015 jälkeen jalostusarvo per henkilö on noussut keskimäärin 4,4 tuhanella eurolla.

Omavaraisuusasteen perusteella vakaimpia yrityksiä ovat olleet Pohjois-Suomen ja Lounais-Suomen yritykset. Kaikkien alueiden keskimääräinen vakavaraisuus on ollut tarkastelujaksolla omavaraisuusasteella mitaten hyvällä tasolla. Vuonna 2021 kaikkien alueiden omavaraisuusasteet ovat nousseet entisestään saavuttaen keskimäärin jo erinomaisen tason. Suhteellisella velkaantuneisuudella mitattuna vakavaraisuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkastelujaksolla. Kaikilla alueilla suhteellinen velkaantuneisuus on melko lähellä lähivuosien keskiarvoaan.

8 Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne

8.1 Kustannusrakenne

Edellisissä osioissa tehdyn keskimääräisen mediaanitarkastelun lisäksi tässä luvussa tarkastellaan yrityksiä kumulatiivisten lukujen kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että yritysten tuloslaskelma- ja taseluvut on yhdistetty ja näin saatu aikaan kumulatiivinen kaikkien yritysten luvut yhteenlaskettuna esittävä summaraportti. Raportit esitetään suhteellisessa muodossa prosentteina, mikä tekee eri vuodet vertailukelpoisiksi keskenään yritysmäärän vaihdeltaessa vuosien välillä.

Taulukko 8-1 Yritysjoukon kumulatiivinen kustannusrakenne

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LIKEVAIHTO	100	100	100	100	100	100
+Liiketoiminnan muut tuotot	0,5	0,6	0,5	0,4	0,8	0,8
-Aine- ja tarvikekäyttö	32,4	32,4	32,0	32,2	29,5	30,7
+Varaston muutos	1,6	0,7	1,0	0,5	-0,2	0,1
-Ulkopuoliset palvelut	21,7	20,9	22,2	24,6	27,7	26,8
-Henkilöstökulut	30,0	29,5	29,1	28,2	27,0	27,1
-Liiketoiminnan muut kulut	11,9	11,8	12,0	10,3	9,9	9,9
KÄYTTÖKATE	6,1	6,7	6,1	5,7	6,4	6,4
-Poistot	2,3	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4
LIKETULOS	3,8	4,4	3,7	3,3	4,1	4,0
+Korko- ja rahoitustuotot	0,6	0,7	0,7	0,6	0,4	0,8
-Korko- ja rahoituskulut	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
-Verot	0,8	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9
NETTOTULOS	3,1	3,7	3,1	2,7	3,4	3,6
+Satunnaiset tuotot	0,9	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5
-Satunnaiset kulut	1,3	1,3	1,1	1,1	1,1	1,1
KOKONAISTULOS	2,7	2,7	2,3	2,0	2,7	2,9
-Muut oikaisuerät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
TILIKAUDEN TULOS	2,6	2,7	2,3	1,9	2,5	2,7

Muutosta kustannusrakenteeseen suhteessa edellisvuoteen on tapahtunut viimeisen vuoden aikana jonkin verran. Kustannukset ovat pysyneet samalla tasolla kuin edellisenä vuotena, myös liiketoiminnan muiden tuottojen määrä on pysynyt samana. Tämän myötä katteet ovat pysyneet samalla tasolla. Käyttökate ei ole palannut vielä vuoden 2017 tasolle, vaikka se on ollut kohtuullisessa kasvussa vuodesta 2018 lähtien. Syy käyttökateen paranemiselle on henkilöstökulujen, aine- ja tarvikekäytön sekä liiketoiminnan muiden kulujen lasku. Poistojen osuus on noussut 0,1 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta ja liike-tulos on laskenut edellisvuodesta 0,1 prosenttiyksiköllä 4,0 prosenttiin.

Nettotulosprosentti on noussut 0,2 prosenttiyksikköä 3,6 prosenttiin korko- ja rahoitustuot-
tojen tuplaantumisen ansiosta. Keskimäärin oikaisematon tulos on kuitenkin parantunut vuo-
den 2020 tasosta vain 0,2 prosenttiyksiköllä negatiivisten oikaistavien erien lisääntymisen
myötä.

8.2 Taserakenne

Taulukko 8-2 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastaavaa

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VASTAAVAA						
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet	5,7	5,9	5,5	5,1	5,0	4,8
Maa- ja vesialueet	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3
Rakennukset ja rakennelmat	2,9	1,9	2,0	2,0	1,8	1,7
Koneet ja kalusto	10,5	10,3	10,7	10,9	9,1	10,0
Muut aineelliset hyödykkeet	5,9	7,2	7,0	6,9	9,0	8,1
Sijoitukset yhteensä	13,4	10,9	11,1	10,8	11,2	11,1
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	38,9	36,5	36,6	36,0	36,4	35,9
Leasingvastuut	2,4	2,4	2,6	2,4	2,3	2,3
VAIHTO-OMAISUUS						
Aineet ja tarvikkeet	3,2	2,8	3,0	2,6	2,8	2,3
Keskener. ja valmiit tuotteet	6,2	7,3	8,1	7,9	6,1	6,0
Muu vaihto-omaisuus	4,2	3,9	3,7	4,2	4,6	4,9
VAIHTO-OMAISUUS YHT.	13,6	14,0	14,8	14,7	13,5	13,2
SAAMISET						
Myyntisaamiset	19,1	19,2	19,1	19,3	17,3	18,4
Lainasaamiset	5,9	7,5	6,2	3,0	5,8	4,6
Muut saamiset	1,7	2,2	1,6	2,0	2,9	3,3
Siirtosaamiset	9,0	8,5	8,2	10,1	8,5	6,9
SAAMISET YHT.	35,7	37,4	35,1	34,4	34,5	33,2
Rahoitusarvopaperit	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Rahat ja pankkisaamiset	8,9	9,0	10,5	11,9	12,8	15,0
LIKVIDIT VARAT YHT	9,4	9,5	11,0	12,4	13,3	15,4
VASTAAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Taserakenteessa pysyvien vastaavien osuus on hieman laskenut edellisvuodesta samalla
kun, myös vaihto-omaisuuden sekä saamisten osuudet ovat laskeneet. Edellisvuoteen ver-
rattuna varoista pienempi osuus on siis avoimia saatavia taikka varastoa.

Rakennusten ja rakennelmien, muiden aineellisten hyödykkeiden ja sijoitusten osuudet py-
syvissä vastaavissa ovat laskeneet. Saamisissa myyntisaamisten määrä on noussut sa-
malla kun lainasaamisten määrä on laskenut selvästi.

Taulukko 8-3 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastattavaa

%	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA						
Oma pääoma	32,1	32,4	31,1	31,7	31,6	30,5
Pääomalainat	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1
OMA PÄÄOMA YHT.	32,3	32,6	31,1	31,9	31,9	30,6
Poistoero ja varaukset	2,1	2,1	2,1	2,0	2,1	2,3
Oman pääoman oikaisut	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHT.	34,6	34,8	33,2	34,0	34,1	32,9
Pakolliset varaukset	1,8	1,8	1,8	1,6	1,8	1,8
Leasingvastuukanta	2,4	2,4	2,6	2,4	2,3	2,3
PITKÄAIKAISET VELAT						
Pitkäaikaiset velat	15,6	16,2	16,3	15,8	15,3	13,9
Laskennallinen verovelka	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
LYHYTAIKAISET VELAT						
Lainat rahoituslaitoksilta	0,9	1,4	1,2	1,3	1,0	1,1
Eläkelainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Saadut ennakot	10,2	9,6	9,3	11,0	11,0	9,6
Ostovelat	9,5	9,8	9,8	9,9	9,5	9,7
Siirtovelat	12,4	12,3	12,1	11,9	12,5	13,5
Muut velat	11,1	10,2	12,1	10,4	10,9	13,4
LYHYTAIKAISET VELAT YHT.	44,5	43,8	45,1	45,2	45,5	48,0
VASTATTAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Oikaistussa omassa pääomassa nähdään loivaa laskutrendiä edellisvuosien nousun jälkeen ollen nyt 32,9 prosenttia taseen loppusummasta. Pitkäaikaisten velkojen osuus on edellisvuodesta hieman laskenut, kun taas lyhytaikaisten velkojen osuus on noussut 2,5 prosenttiyksiköllä. Eniten lyhytaikaisista veloista nousi siirtovelkojen sekä muiden velkojen osuudet.

Vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat myös kumulatiivisen tarkastelun perusteella erinomaisella tasolla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen noin 75,6 prosentilla yhtiöistä ja vakavaraisuus noin 70,8 prosentilla. Kumulatiivisen esitystavan myötä saadut tulokset ovat linjassa mediaanitarkastelun kanssa. Tyypillisesti kumulatiivisessa tarkastelussa suurten yritysten osuus korostuu verrattuna mediaanitarkasteluun.

9 Yhteenveto

Kannattavuusanalyysissa tutkittiin sähköasennusalan yritysten taloudellista kehitystä STUL ry:n jäsenyritysten tarkasteluna mediaanilukujen kautta sekä kumulatiivisen kustannus- ja taserakenteen avulla. Lisäksi tutkittavia yrityksiä tarkasteltiin alueittain. Tutkittavia yrityksiä oli 781 vuoden 2021 osalta.

Kannattavuusanalyysin perusteella sähköasennusalan yritysten yleinen kannattavuustaso on hyvällä tasolla. Kannattavuus on keskimäärin parantunut tarkastelujaksolla jonkin verran vuosittain, mutta vuosina 2020–2021 globaalista pandemiasta toipuminen pysäytti positiivisen kehityksen. Osiossa 4 tarkastelluista neljästä kannattavuuden tunnusluvusta nähtiin laskea jokaisessa niistä. Edellisen seitsemän vuoden ajan sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut noin 17 prosentissa vuoden 2019 ollen kuitenkin poikkeuksena tähän, jolloin tuotto prosentti oli yli 19. Kaiken kaikkiaan vastaavaa kannattavuustasoa voidaan pitää erinomaisena sähköasennusalan yrityksille, mutta huomattavaa on kuitenkin ero heikoiten kannattavien ja parhaiten kannattavien yritysten välillä. Sijoitetun pääoman tuoton yläkvartiili on ollut moninkertainen verrattuna heikompiin yrityksiin. Sama ilmiö on havaittavissa käyttökateen osalta, sillä yläkvartiili on lähes viisinkertainen verrattuna alakvartiiliin. Positiivista kannattavuuden parantuessa on kuitenkin se, että myös heikoimman kvartiilin kannattavuus on keskimäärin parantunut tarkastelujaksolla.

Toimialan yritysten taloudellinen asema on pysynyt vahvana. Yli 80 prosentilla tutkituista yrityksistä vakavaraisuus oli vähintään tyydyttävä ja hyvä tai erinomainen noin 71 prosentilla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 75,6 prosentilla yrityksistä ja vähintään tyydyttävä jopa 93,8 prosentilla yrityksistä.

Kokoluokkien mukaan tarkasteltaessa tulosperusteinen kannattavuus vaikuttaa olevan parhaalla tasolla keskimmäisiin kokoluokkiin kuuluvilla yrityksillä. Tehokkuuden osalta liikevaihdoltaan suuremmat yritykset saavat etua pienempiin yrityksiin verrattuna, vaikka suuremmilla yrityksillä henkilöstökulut per henkilö ovat muita suuremmat. Aineiston mukaan vakavaraisuuden osalta omavaraisuusaste laskee keskimäärin, mitä suuremmista yrityksistä on kyse. Tämä on osittain selitettävissä talous- ja rahoitussuunnittelumahdollisuuksien parantuessa yrityskoon kasvaessa.

Yritysten luvuissa ja kehityksessä on mielenkiintoisia alueellisia eroja. Pohjois-Suomi ja Uusimaa ovat erityisesti viimeisimpinä vuosina ollut tehokkuudessa muita alueita edellä. Kannattavuus on ollut Pohjois-Suomessa muita alueita parempaa. Vuonna 2021 Pohjois-Suomen käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit olivat huomattavasti muita alueita korkeammalla. Keskimäärin kaikilla alueilla kannattavuuden tunnusluvut ovat olleet vuonna 2021 tarkastelujakson keskiarvojen läheisellä tasolla taikka niitä korkeampina. Lounais-Suomessa kannattavuus oli parantunut selvästi vuonna 2021, kun taas Itäisessä Suomessa ja Pohjois-Suomessa kannattavuus oli heikentynyt yli 1 prosenttiyksikön. Henkilöstökulut olivat korkeimmat Uudellamaalla ja Itäisessä Suomessa. Vakavaraisuus oli hyvää luokkaa kaikilla alueilla, mutta Pohjois-Suomessa omavaraisuusaste on keskimäärin vielä muita alueita korkeammalla.

Katsauksen lopuksi tarkasteltiin yrityksiä kumulatiivisen tarkastelun kautta, jolloin tutkimuksen yritysten luvut summattiin yhteen koko joukkoa kuvaaviksi raporteiksi. Mediaanitarkas-

telusta poiketen kumulatiivinen tarkastelu tuo esiin yhteiskuvan toimialan kokonaiskannattavuudesta. Muutoksia kustannusrakenteessa ei ole juurikaan tapahtunut edellisvuoteen nähden. Kumulatiivisesti tarkasteltuna kustannukset olivat samassa suhteessa liikevaihtoon kuin edellisenä vuotena ja täten katteet pysyivät samalla tasolla. Taseessa pitkäaikaisten varojen osuus oli hieman laskenut eli täten edellisvuotta suurempi osa varoista oli varastoa, saamisia sekä likvidejä varoja. Puolestaan oman pääoman ja velkojen osalta pitkäaikaisten velkojen osuus on hieman laskenut oman pääoman ohella, kun taas lyhytaikaisten velkojen osuus on noussut.

10 Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta

Tunnuslukujen kaavat eivät ole täydellisiä. Niistä on jätetty pois joitakin yksityiskohtia, jotka ovat harvinaisia sähköasennusalalla tai jotka muusta syystä raportin sisällön kannalta ovat vähämerkityksisiä. Kaavoista käy kuitenkin ilmi tunnuslukujen keskeinen sisältö. Tunnuslukujen sisältöä ja oikaisuperiaatteita on selostettu mm. Yritystutkimus ry:n julkaisussa Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi, 10., korjattu painos, Gaudeamus 2017. Lisää tunnuslukujen kaavoja ja tietoa tunnuslukujen tulkinnasta on saatavilla osoitteesta www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas.

10.1 Kannattavuus

10.1.1 Käyttökateprosentti

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Käyttökate} = \text{liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

Käyttökate kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Käyttökateprosentti osoittaa, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateprosentti on toimialakohtainen tunnusluku, jolle ei ole määriteltävissä yleistä ohjearvoa. Sähköasennusalalla on kohtuullisen käyttökateen alarajana pidetty 7 prosenttia. Käyttökateen suuruuteen vaikuttaa se, omistaako yritys toiminnassa käytettävät toimitilat, koneet ja laitteet vai toimiiko yritys vuokratiloissa ja käyttääkö se ensisijaisesti vuokratoneita ja -laitteita. Yrityksellä, joka omistaa tuotantovälineensä voi olla korkeammat kateluvut, yritykselle aiheutuvat kulut näkyvät tällöin tuloslaskelmassa poistoina. Vuokratulot taas sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin ennen käyttökateä.

10.1.2 Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Liiketulos} = \text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} \\ - \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Liiketulos on virallisen tuloslaskelman ensimmäinen välitulos, joka kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja.

Liiketulosprosentin avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten operatiivista kannattavuutta keskenään, sillä liike tuloksessa ei ole vielä mukana rahoituskuluja. Tällöin velkainen

ja velaton yritys ovat vielä samalla viivalla. Mitä pääomavaltaisempi yritys on, sitä korkeampi tulee liiketulosprosentin yleensä olla. Negatiivinen liiketulosprosentti kertoo yrityksen liiketoiminnan operatiivisista vaikeuksista.

10.1.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulo-rahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, ei lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ole riittänyt lainkaan tulo-rahoitusta. Negatiivinen rahoitustulos on yleensä merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään. Luku on toimialakohtainen.

10.1.4 Nettotulosprosentti

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Nettotulos} = \text{liiketulos} +/ - \text{rahoituserät} +/ - \text{verot}$$

Nettotulosta pidetään yleisesti yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksena. Nettotuloksessa ei ole mukana tuloslaskelman satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja, joten se ei välttämättä ole sama kuin tuloslaskelman viimeisen rivin voitto tai tappio. Nettotulosprosentti ilmaisee yrityksen säännöllisen toiminnan voitto-osuuden liikevaihdosta. Nettotuloksen riittävyys ja vaadittava vähimmäistaso määräytyvät pääosin yrityksen voitonjakotavoitteiden mukaan.

10.1.5 Oman pääoman tuotto-prosentti (ROE)

$$\text{Oman pääoman tuotto-prosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} * 100$$

Yrityksen oma pääoma koostuu omistajien alkuperäisistä pääomasijoituksista sekä heidän yritykseen jättämistään voitoista. Oman pääoman tuotto-prosentti kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Vertailukelpoisuutta heikentävät suuret investoinnit, jotka eivät ole ehtineet tuottaa tilikaudella tuloa. Pieni oma pääoma voi joskus kasvattaa oman pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on hyvinkin niukka. Oman pääoman riskisyyden vuoksi tulisi oman pääoman tuoton nousta aina markkinoilta saatavan riskittömän sijoituksen tuottoa korkeammaksi. Mitä riskisemmästä yrityksestä on kysymys, sitä suurempi tulee riskilisän ja oman pääoman tuottotason olla.

10.1.6 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} * 100$$

$$\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin} = \text{tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvo}$$

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{oma pääoma} + \text{korolliset velat}$$

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti mittaa tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluvussa yrityksen tulos on suhteutettu sen saamiseksi tarvittuihin resursseihin eli yrityksen sitomaan pääomaan.

Tunnusluvun vertailukelpoisuutta eri yritysten välillä heikentävät suuret investoinnit sekä arvonkorotukset. Pienet pääomat saattavat joskus kasvattaa pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on vähäinen. Tunnusluvun vertailtavuutta eri yritysten kesken saattaa myös heikentää se, että aina ei ole käytettävissä luotettavaa tietoa yrityksen taseen vieraan pääoman jakamiseksi korolliseen ja korottomaan osaan. Sijoitetun pääoman tuottoprosenttia voidaan pitää tyydyttävänä, jos se vähintään yhtä suuri kuin yrityksen vieraan pääoman keskimääräinen korkoprosentti.

10.2 Vakavaraisuus

10.2.1 Omavaraisuusaste (%)

Omavaraisuusaste (%)

$$= \frac{\text{Omat varat}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{tehtyyn työhön perustuvat ennakkomaksut}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen määrään asti,} \\ & \text{että sidottu pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön

varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Taseen omat varat muodostavat yrityksessä puskurin mahdollisia tappioita vastaan, omavaraisuusaste kuvaa näiden puskureiden tasoa. Omavaraisuusaste katsotaan hyväksi, jos se on suurempi kuin 35 %.

Tunnuslukua käytettäessä on huomioitava, että yrityksen taseissa käyttöomaisuuden käyvät arvot saattavat joskus poiketa selvästi omaisuuden tasearvoista. Tase myös kuvaa vain yhden päivän tilannetta. Mikäli tilinpäätösajankohta ajoittuu epänormaaliin tasetilanteeseen esim. varastojen arvo tai velat ovat normaalia suuremmat, niin omavaraisuusaste voi saada normaalia heikompia arvoja.

10.2.2 Nettovelkaantumisaste (Net Gearing)

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}}{\text{Omat varat}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen asti,} \\ & \text{että sidottu oma pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen velkaantuneisuutta. Tunnusluku mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Mitä korkeampi tunnusluvun arvo on, sitä korkeampi on myös yrityksen velkaantuneisuus.

Mikäli tunnusluvun arvo on negatiivinen, on yritys käytännössä nettovelaton. Tällöin korollista velkaa ei ole, tai ne voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista. Nettovelkaantumisaste voidaan katsoa hyväksi, jos se on pienempi kuin 60 %. Kun tunnusluvun arvo on 100, tarkoittaa se käytännössä sitä, että yrityksen omistajien ja rahoittajien pääomapanokset ovat yhtä suuret. Tällöin yrityksen rahoitustilannetta voidaan pitää vielä jokseenkin tasapainoisena.

10.2.3 Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti (Kokonaisvelat (%)) liikevaihdosta)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen kokonaisvelkojen suhdetta toiminnan laajuuteen.

Tunnusluku on toimialakohtainen. Sen perusteella voidaan arvioida yrityksen käyttökatevyyttä. Mitä korkeampi on suhteellinen velkaantuneisuus, sitä suurempi tulee käyttökateen olla, jotta yritys selviytyy vieraan pääoman hoitovelvoitteista.

10.3 Maksuvalmius

10.3.1 Quick ratio

$$\begin{aligned} \text{Quick ratio} \\ = \frac{\text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut}} \end{aligned}$$

Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään. Quick ratio kuvaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Tunnusluvun luotettavuutta heikentää se, että tunnusluku lasketaan yhden ajankohdan — tilinpäätösajankohdan — perusteella. Tunnusluku ei välttämättä anna oikeaa kuvaa yrityksen tyypillisestä maksuvalmiudesta tilikauden aikana. Tunnuslukua käytettäessä on syytä tarkastella erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän.

10.3.2 Current ratio

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Current ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä. Current ratiossa tarkasteluperspektiivi on hieman pitempi kuin Quick ratiossa. Current ratiossa nopeasti rahaksi muutettaviin eriin luetaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus. Tunnusluvun tulkinnassa on tarkasteltava erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 2.

10.3.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulos kertoo, kuinka paljon yrityksen varsinainen liiketoiminta tuottaa tulo-rahoitusta. Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta sekä voitonjaosta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulo-rahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ei ole riittänyt lainkaan tulo-rahoitusta ja on merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään.

10.4 Toiminnan laajuus

10.4.1 Liikevaihto

Liikevaihto antaa karkean kuvan toiminnan laajuudesta. Liikevaihdon muutos kuvaa toiminnan kasvua tai supistumista. Toiminnan todellisen kasvun arvioimiseksi tulisi ottaa huomioon inflaation vaikutus.

10.4.2 Henkilöstö keskimäärin

Henkilöstömäärä on liikevaihdon ohella keskeinen yritystoiminnan volyyymittari. Tunnusluvussa henkilöstömäärä ilmoitetaan vuotuisena keskiarvolukuna.

Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia, vaan voivat sisältää mm. lomautettua henkilöstöä. Yritysten käyttämä laskentatapa voi myös vaihdella osa-aikaisen ja määräaikaisen henkilöstön laskennassa.

10.4.3 Liikevaihdon kasvuprosentti

$$\text{Liikevaihdon kasvuprosentti} = \frac{\text{Liikevaihto} - \text{edellinen liikevaihto}}{\text{Edellinen liikevaihto}} * 100$$

Liikevaihdon kasvuprosentti mittaa yrityksen liiketoiminnan kasvukehitystä. Lukuun voi vaikuttaa joskus myös yritys rakenteessa tapahtuneet muutokset. Yritys voi kasvaa ostamalla liiketoimintaa tai supistua myymällä liiketoimintaansa. Minimim kasvulle asettaa lähinnä vuotuinen inflaatio. Mikäli kasvu ei ylitä inflaatiota, ei yritys ole saanut aikaan reaalista kasvua.

10.4.4 Jalostusarvoprosentti

$$\text{Jalostusarvoprosentti} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} \\ + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa. Jalostusarvo osoittaa, minkä verran yritys on omalla toiminnallaan, työntekijöidensä työllä ja käytettävissä olevalla laitteistolla lisännyt ostettujen aineiden ja ulkopuolisten palveluiden arvoa.

Jalostusarvon nostaminen merkitsee yleensä parempaa kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta. Yleissääntönä voidaan sanoa, että mitä enemmän tuotteeseen liittyy palvelua, sitä suurempi on jalostusarvo.

10.5 Tehokkuus

10.5.1 Liikevaihto/hlö

$$\text{Liikevaihto/hlö} = \frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin}}$$

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä.

10.5.2 Jalostusarvo/hlö

$$\text{Jalostusarvo/hlö} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} \\ + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa, jolloin jalostusarvo / henkilö kuvaa tuotetun lisäarvon määrää yhtä työntekijää kohden.

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Tällöinkin vertailua vaikeuttaa se, että osa yrityksen työpanoksesta voidaan ostaa ulkoisina palveluina, jolloin todellinen työpanos ei näy yrityksen henkilöstökuluissa.

10.5.3 Henkilöstökulut/hlö

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, vuodessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, kuukaudessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}/13}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

Kuukausittaisessa tunnusluvussa 12 kuukautta vastaavat vuotuiset henkilöstökulut jaetaan luvulla 13, koska henkilöstökulujen katsotaan sisältävän lomarahoja yhden kuukauden palkan verran. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön eikä henkilöstökulujen määrässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia.

10.5.4 Myyntisaamisten kiertoaika

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto}}$$

Tunnusluku ilmoittaa, kuinka monta päivää yrityksen liikevaihto on keskimäärin saamisina, ennen kuin se saadaan rahana kassaan. Luku mittaa yrityksen perinnän tehokkuutta ja toisaalta yrityksen asiakkailleen antamia maksuaikoja. Myyntisaamisten kiertoajan pitäisi olla lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä myyntisaamiset saattavat olla normaalista poikkeavat. Myyntisaamisiin sisältyy myös usein eriä, jotka eivät sisälly liikevaihtoon esim. liikevaihtovero, kuljetukset, käyttöomaisuuden myynti ja valmistevero.

10.5.5 Ostovelkojen kiertoaika

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{ostovelat}}{\text{Aine- ja tarvikeostot}}$$

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, kuinka paljon yritys on käyttänyt tavarantoimittajien rahoitusta ostojensa rahoitukseen. Kiertoajan arvo kertoo, kuinka monessa päivässä yrityksen ostot keskimäärin maksetaan. Kiertoajan pidentyminen on usein merkki heikentyneestä maksuvalmiudesta. Nyrkkisääntönä ostovelkojen maksuajan suhteen on pidetty sitä, että maksuajan pitäisi ylittää hieman myyntisaamisten maksuaika.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä ostovelat saattavat olla normaalista poikkeavat.

10.6 Mediaanit ja kvartiilit

Kvartiilin laskemista varten tunnusluvun arvot on asetettu järjestykseen pienimmästä suurimpaan. Alakvartiili osoittaa, että 25 prosentilla yrityksistä kyseinen tunnusluku on alakvartiilia pienempi ja 75 prosentilla yrityksistä tunnusluvun arvo on tätä suurempi. Mediaani on keskimäinen havainto suuruusjärjestykseen asetetuista arvoista, jolloin 50 prosenttia havainnoista ovat mediaania suurempia ja vastaavasti 50 prosenttia tätä pienempiä.